

GORENJSKI GLAS

GLASILO
SOCIALISTIČNE
ZVEZE DELOVNEGA
LJUDSTVA ZA
GORENJSKOZazrti smo v preteklost in
sedanjost, slepi za
prihodnostViktor Žakelj, svetovalec pri predsedstvu
SRS, meni, da je kulturnega, argumentirane-
ga in poštenega dialoga pri nas veliko pre-
malo.

stran 3

Za telefonski priključek
tudi milijon in večŽelja po telefonu je iz dneva v dan več. Mar-
sikje so se že lotili gradnje telefonskega
omrežja. Vendar kaže, da bo vedno težje priti
do telefonskega priključka.

stran 4

Trgovke nimajo
krpanovske močiProizvajalci živil bržčas pozabljajo, da naše
trgovke nimajo krpanovske moči, in jim še
naprej pošiljajo v trgovine 50-kilogramske
vreče sladkorja, vreče s trideset kilogrami pi-
škotov...

stran 7

Soočenje dveh svetov

Gorenjevaščani so obravnavali poročilo o
gradnji Rudnika urana Žirovski vrh in njego-
vem vplivu na okolje. Rudnik naj se ne širi, je
bil sklep peturnega pogovora.

stran 12

Se obračamo
k pravim problemom

Popolnoma pravilno je, da se moramo v družbi lotevati in opredeljevati do vseh problemov, ki se pojavljajo, pa naj bodo gospodarske ali družbenopolitične narave. Opredeljevanje do problemov in najrazličnejših gibanj ter njihovih ciljev je nujno, če želimo krepiti demokratični značaj naše družbe. Zagovarja ga slovenska zveza komunistov, ki se je do takšnega družbenega dialoga opredelila na svojem 10. kongresu lani v Ljubljani. Dialog, strpen in kulturni, ki pa se ne sme preleviti v brez-ciljno vztrajanje na stališčih, naj bo argumentiran, in taka miselnost prodira vedno bolj v naše politično in javno delovanje in obnašanje.

Vendar moramo imeti pri obravnavanju družbenih vprašanj toliko razsodnosti in sposobnosti za oceno položaja, da znamo ločiti bolj bistveno od manj pomembne- ga. V času, ko se povečuje nezadovoljstvo delavcev zaradi grozečega omejevanja osebnih dohodkov, ko nas svetovni trg zavrača in nas tudi izloča, ko delamo v na-šem gospodarstvu tudi nerazumljive napake, ko še nikdar nismo tako slabo izvažali in neakovostno delali, trošimo moči in znanje v razpravah o štafeti, o raznih pri- spevkih v revijah, v očitaniu drug drugemu, kdo koga izkorišča in kdo živi na račun drugega, brskamo po zgodovini in iščemo argumente za svoje trditve, ki v ušesih zvenijo atraktivno, v resnici pa za Jugoslavijo niso najvažnejše. Človek dobi nehote vtis, to sta pretekli teden v Kranju in na Brdu dejala tudi Milan Kučan in Viktor Žakelj, da hočemo zavestno speljati družbeno pozornost na obrobje. Igramo na naj-različnejša čustva, pri tem pa se ne zavedamo resnosti sedanjega položaja in nevar- nosti, ki jo s takim ravnanjem izzivamo. Pravilo kriz je, da se ljudska pozornost ta- krat najraje usmeri v preteklost. Vendar je to zgrešeno. Preteklost je treba razisko- vati, vendar ne ostati le pri tem. Živeli bomo namreč v prihodnosti in zanjo nam ne sme biti vseeno. Prihodnost pa nikakor ne sme biti takšna, kot je sedanjost.

J. Košnjek

Enkratna Planica — Tokratna Planica je bila enkratna, tako glede izjemnih poletov kot vremena in občinstva. Tekmovanje v Planici si je v treh dneh ogledalo blizu 90 tisoč ljudi. Med občinstvom so bili tudi številni predstavniki slovenskega in jugoslovanskega družbenopolitičnega življenja ter gost iz gujine, avstrijski notranji minister Karl Blecha. V Planici smo srečali Staneta Dolanca, Branka Mikulića, Ivana Stambolića, Janeza Zemljarića, Josipa Vrhovca, Milana Kučana, Dušana Sinigoja, Stefana Korošca in druge. Na sliki so Josip Vrhovec, Stane Dolanc, Karel Blecha in Andrej Marinc med nedeljskim tekmovanjem. Matjaž Zupan (desno) pa je z nedeljskim drugim mestom dosegel enega svojih največjih uspehov. Le četrto mesto na svetovnem prvenstvu se lah-ko meri s tem uspehom. »Danes sem bil bolj spočit kot v petek in soboto,« je presrečen pripovedo- val Matjaž. »Nikoli pred tem še nisem skakal na velikanki, vendar poleti niso nič hudega. Če bi mi kdo rekel, da bom letos dosegel take uspehe, mu ne bi verjel, saj sem bil pred tremi leti še kombinatorec, kjer pa sem najbolj ljubil skoke. Pred Planico sem si dejal, da moram pač pokaza- ti, kaj znam. Nisem razmišljal o uvrstitvi. Zaupal sem v svoje znanje. Lepo je, da ti ljudje ploska- jo, ti vzklíkajo. Se le po navijačih in gledalcih spoznaš, kaj si dosegel,« pravi Matjaž, na sliki sku- paj z navijači iz Dupelj, kjer je Matjaž doma. (J. K.) — Foto: F. Perdan

rečanje po štirih desetletjih

Otroci, oteti samoti

različnih krajev Slovenije in iz drugih krajev Jugoslavije, iz Trsta in od drugod. Postali so velika družina kranjskega do- ma, kjer si je večina izbrala tudi življenjsko pot.

»Prihajali so plašni in ko- rajžni, različnih starosti in tu- di narodnosti, vendar jim je bilo skupno to, da so imeli vsi za seboj težka leta gorja,« se spominja prva upravnica do- ma Smilja Gostiša. »Dom je začel kmalu sprejemati tudi druge otroke, ki so zaradi različnih razlogov ostali sami ali so se šolali v Kranju. Kma- lu je ustanova prerasla v prvi vaješki dom v Kranju. Veči- ni je bil kranjski dom dobra šola za življenje, usmerjevalec v zrelo leta samostojnega ži- vljenja. Vsak od njih ima žalo- stne in prijetne spomine, ven- dar se prvi ponavadi pozabijo, ostanejo pa samo prijetni.«

Kot otroci so se spoznali in tudi razšli, v štirih desetletjih so se le redki srečevali. V so- boto pa je bilo v kranjskem Domu JLA prvo srečanje go- jencev mladinskega doma Franceta Prešerna. Nad 90 jih je prišlo in mnogi med njimi se niso več poznali. Nagovorila jih je, tako kot pred 41 leti, takratna upravnica Smilja Go- stiša. Kulturni program so pri-

staršev, doma, brez pomočni- kov in brez skrbnikov, ki bi mu pomagali in ga usmerjali. Če je za koga veljal pregovor, da je najhuje biti sam, potem je veljal za otroke, ki so po vojni ostali sami. Na stotine jih je v Sloveniji doživljalo takšno usodo.

Nad sto se jih je aprila leta 1946 zbralo v Kranju v poseb- nem mladinskem domu Fran- ceta Prešerna. Takratna oblast jim je pod geslom, da so otroci padlih borcev otroci na- roda, ponudila zavetje in šola- nje v tem domu. Prihajali so iz

pravili učenci osnovnih šol Si- mona Jenka in Staneta Žagar- ja iz Kranja ter Linhartov oder mladih iz Radovljice. Za- igral jim je ansambel kranj- ske vojašnice, pokroviteljstvo nad srečanjem pa sta prevzela kranjski občinski odbor Zveze borcev in Dom JLA.

Odslej se bodo pogosteje srečevali. Naj bo dobra ude- ležba na prvem srečanju spo- buda tudi tistim, ki jih danes ni bilo, pa bi bilo v prihodnje prav, da bi se nam pridružili, so dejali na snidenju.

J. Košnjek
Foto: G. Šinik

V edini pralnici avtomobilov v Kranju, pri Boltezu na Prim- skovem, je v teh dneh velika gneča. Vrsta avtomobilov seže večkrat tudi na glavno cesto in spravlja v nejevoljo druge udeležence v prometu. Vseh teh težav pa ne bi bilo, če bi se otoplilo, ker bi marsikdo potem tudi sam opravil z umazanijo svojega avtomobila. — Foto: F. Perdan

Je bil družbeni
denar koristno
porabljen?

Kranj, 16. marca — Svet za kmetijstvo in gozdarstvo pri občinski konferenci SZDL Kranj pripravlja v četrtek pogovor o tem, kakšen je bil učinek intervencijskih in dru- gih družbenih sredstev pri pospeševanju živinoreje in de- lu živinozdravniške službe. Člani sveta, predstavniki kme- tijske zadruge, živinorejsko-veterinarskega zavoda, za- družne zveze, intervencijskega sklada, zavarovalnice in drugih organov in organizacij ter zadrugniki-živinorejci bodo spregovorili tudi o skupinskem zavarovanju živine v kranjski občini, o zakolih v sili in vzrokih za pogin živali, o preprečevanju vnetja vimen pri kravah in o laboratorijs- kih analizah. Sklepe bodo posredovali samoupravni inter- esni skupnosti za pospeševanje proizvodnje hrane in za- gotavljanje osnovne preskrbe, ki bo nadomestila interven- cijski sklad.

Zadružna zveza Slovenije pa sklicuje jutri, v sredo, pogovor o razmerah v živinoreji. Položaj je namreč kritič- en in ne zagotavlja uresničevanja sprejetih ciljev. Od- kupna cena mleka in mesa tudi po zadnji podražitvi ne po- krije izdatkov prireje.

C. Z.

Ljubljanska banka
Temeljna banka Gorenjske

Prve tone jekla iz nove jeklarne

Jesenice, 16. marca — V petek, 13. marca, so ob 17. uri v novi jeklarni na belškem po- električno peč. Nekatere pomožne naprave niso povsem pripravljene za obratovanje, peč, ki je srce novega objekta, pa je prestala prvo preskušnjo.

Vročje testiranje je uspelo in vlili so prvi žar. Nova jeklarna je pri prvem poskusu

dala 73 ton novega kvalitetnega jekla.

Vročje testiranje bodo v tem mesecu nada- ljevali, opravili bodo še nekatera druga dela, predvsem bodo montirali zvočno izolirno ko- moro peči in fasade.

Aprila bodo poskusno proizvodnjo nada- ljevali. Novo jeklarno na Beli bodo slovesno odprli ob letošnjem 1. maju.

D. S.

jajo in terjajo, da so vse subjektivne sile na take in podobne
veliko bolj pozorne.

Pogled na gospodarske in politične razmere v Sloveniji in Jugoslaviji

Zazrti smo v preteklost in sedanost, slepi pa za prihodnost

Brdo, 12. marca — Magister Viktor Žakelj, svetovalec za družbenoekonomske zadeve pri predsedstvu Slovenije, je človek, ki se v Sloveniji pogosto vključuje v javne, argumentirane polemike. Sam jih tudi spodbuja in je zaradi tega vreden hvale in tudi graje, vendar meni, da je kulturnega, argumentiranega in poštenega dialoga pri nas veliko premalo. V četrtek zvečer se je pogovarjal s slušatelji ene od skupin Centra za usposabljanje poslovnih delavcev na Brdu pri Kranju. Povzemamo (z njegovim dovoljenjem) nekatere njegova razmišljanja in poglede na aktualna gospodarska in politična vprašanja v Sloveniji in Jugoslaviji.

izmi smo mnoge gospodarske kvalitete, ustvarjene v letih 1981 in 1982. Večina ekonomske znanosti je zoper ukrepe, ki jih sprejema sedanja vlada. Težko najdemo ekonomista, ki bi imel zanje dobro besedo. Stvar se bo posebej zapletla pri uveljavitvi novega obračunskega sistema. To je primer, kako lahko nekaj sprejmemo brez dobre in vsestranske analize. Prvi in marsikje tudi ostri znaki negotovosti in nezadovoljstva se že kažejo, prav tako pa tudi poskusi, kako se izmazati in najbolje poznati. To je v tem trenutku tudi glavna naloga računovodij.

Zastavlja se vprašanje, ali ima naša družba sploh vizijo izhoda. Viktor Žakelj meni, da je vizija izhoda sploh podcenjena. Vsi analiziramo sedanost in preteklost, slepi pa smo za prihodnost. Ob tem so odprta čista resna gospodarska in družbena vprašanja, na katerih bi lahko gradili vizijo naše prihodnosti. Eno takšnih področij je drobno gospodarstvo, vendar to ni najpomembnejši konj, ki nas lahko potegne iz blata. Zelo pomembno je vprašanje lastnine. Glede lastnine mešano gospodarstvo je edina realnost. Gre za državno lastnino, za družbeno lastnino, za skupinsko lastnino oziroma zadružništvo, ki ga ne smemo zoževati samo na kmetijstvo, in za zasebno lastnino kot produkcijski faktor. Pri tem ne bi smeli zanemarjati človeka. Končno bolj spoznavamo, da je osnova. Če ni rešeno vprašanje lastnine, tudi ni odgovornosti. Če ni

v zavesti, da je nekaj moje, potem s tem razmetavaš. Za varovanje družbene lastnine je nujen strožji pravni sistem, točno določena odgovornost, moralna in materialna. Potem nam ne bo vseeno, kakšna bo akumulacija, kakšen dohodek in kdo bo pokrival morebitno izgubo. Podružbljanje izgub sploh ne bi smelo prihajati v poštev.

Imamo prevelike tovarne, težko obvladljive in prilagodljive. Smo država z, na primer, največjimi čevljarstvi in tovarnami. Svet vedno bolj pozna manjše enote, vendar trdno poslovno povezane. Povpraševanje mora biti sicer vedno večje od ponudbe, kar pomeni več denarnih skladov od blagovnih, vendar mora biti razmerje pravo. Za Jugoslavijo bi bila najugodnejša okrog 20-odstotna inflacija. Ko smo takšno imeli, smo tudi najbolj napredovali. Inflacija v pravih okvirih je tatica, ki pa vedno ve, kje je treba vzeti, je menil Viktor Žakelj.

Pomemben element izhoda iz krize je zmanjševanje domačega povpraševanja, kar bo našo industrijo sililo v izvoz. Vendar se domačega povpraševanja ne da brzditi z zmanjševanjem osebnih dohodkov, ampak z drugimi ukrepi, tudi s splošnim varčevanjem. Razvoj je varčevanje, spodbujeno z obrestnimi merami, ne pa varčevanje, ki ne prinaša koristi in pametnega trošenja denarja, ampak spodbuja zapravljjanje in pritiska na blagovne fondе. Ustvariti moramo torej ekonomsko učinkovito in

socialno pravično družbo. Samo ena plat je premalo. Prvenstvena je ustvarjalnost človeka, ki je po naravi egoist, vendar moramo ta egoizem usmerjati v splošni napredek družbe.

Kriza je sopotnik trga

Če se odločamo za gospodarsko učinkovitejši sistem, za prevlado trga, potem se moramo zavedati, da bo kriza nekaj normalnega, bo sopotnik trga. Privoliti bomo morali v spopadanje z njo in spoznati, da se bomo morali z njo boriti. Tako se iz krize tudi pride. Vendar bomo morali v Jugoslaviji še marsikaj storiti, prerazdeliti tudi moč in blagostanje. Oglašja se nevarnost, da se spet vracamo k sistemu, od katerega se poslavljamo vzhodni svet. Te stvari je treba legalno in demokratično reševati. Deloma smo za to že usposobljeni, imamo pa tudi temu še nenaklonjene strukture. Govorimo o enotnem jugoslovanskem trgu, pa trga sploh nimamo. Bolje je govoriti o skupnem jugoslovanskem trgu, vendar morajo biti v Jugoslaviji osnovni faktorji tega trga vsaj približno enaki. Od tega smo še daleč, če je, na primer, dinar v različnih krajih države različno vreden.

Pregovor pravi, da je ekonomija najboljša ljubica, vendar obvezno izstavi račun. Na daljši rok ga mora obvezno tudi pravi plačati.

Današnji položaj vlade oziroma zveznega izvršnega sveta je po mnenju Viktorja Žaklja težji

kot nekdanj. Smo v prelomni fazi, ko tudi sklicevanje na preteklost ne zaleže več.

Obremenjujemo se z nebistvenimi vprašanji

Žal se osredotočamo na obrobna vprašanja, ki niso bistvena za izhod iz krize. Imamo zaostrene razmere, neugoden položaj v svetu, tovarne se nam ustavljajo, mi pa govorimo o štafeti in to dobiva glavno vlogo. Družbeno pozornost usmerjamo na obrobje, igramo na čustva, preteklost. Izdajamo nove publikacije, v katere večkrat ne vnašamo nič novega, razen provokacij, primerno doziranih, dostojnih intelektualca, ki pa ponavadi zasmrajujejo nacionalne in mednarodne odnose. Potem pa pišemo drug drugemu proteste, čeprav celovitega teksta, na katerega odgovarjamo, sploh nimamo, ampak gradimo samo na časopisnih izvlečkih. Reagiramo preveč monolitno, ne pa diferencirano. To še ni javna polemika, vendar se zavest o tem dviguje, tudi pri drugih narodih, in takšen dialog je treba negovati. Sicer pa je zagovarjati in graditi demokratično družbo zelo odgovorno. Potrebna je dobra družbena organizacija, delitev dela in pravilna delitev količine dela in energije, sicer bomo še naprej govorili vsi o vsem. Racionalno in organizirano se usmerjamo v reševanje ključnih, razvojnih gospodarskih vprašanj, je bilo razumeti smisel razmišljanja Viktorja Žaklja.

Priljubljen J. Košnjek

Številke, številke, samo še številke

Direktorji so te dni spet najbolj zaposleni s številkami, računovodje mrzlično računajo, računajo... Premetavajo številke in tuhtajo, kaj se bo zaradi zamrznitve zgodilo pri prihodnjem izplačilu osebnih dohodkov, kaj bo prinesel novi družbeni dogovor o delitvi dohodka, kaj so interventni zakoni, kaj bo po 1. juliju nov obračunski sistem. Zaradi kopice neznank vlada zmeda, ponekod tudi strah, kako bodo delavci reagirali na tanjše kuverte.

Omejitve osebne, skupne in splošne porabe pri nas niso nikakršna novost, nič novega ne bomo povedali, če bomo rekli, da gospodarstvu zdravja niso vrnil. Bolj ali manj so bile le predah v skrajni sili, zato so se zdaj znašle v še slabših gospodarskih razmerah. Po stari navadi se že usipa plaz pripomb, ki se bodo bržkone kmalu zile v zahteve po spremembah in popravkih ukrepov.

Navodila za izvajanje interventnih zakonov kasnije, predloženemu družbenemu dogovoru o delitvi dohodka izvedbeni napotki tudi niso dodani. Zato celovitih in resnih ocen še ni, slišimo le posamične pripombe, kaj so oziroma bodo prinesli. Tudi glede uveljavitve novega obračunskega sistema je še toliko neznan, da stvari niso povsem jasne.

Tako smo, denimo, slišali, da je minuli mesec pri izplačilu osebnih dohodkov kar 260 gorenjskih delovnih organizacij kršilo sicer neformalno zamrznjene osebne dohodke, od 18 do 20 odstotkov, pri zadnjem izplačilu pa so jih nekaj celo zavrnili. Kako dolgo bo tako, je težko napovedati, saj je dokajšnje kritike deležen tudi predložen družbeni dogovor o delitvi dohodka, ki naj bi na tem področju spet dovolil samoupravljanje. Oprekajo mu, da prinaša uravnilovko, da ni usklajen z zveznim, da ni jasno, kako bodo izračunavali kazalce uspešnosti, kako se bodo primerjali v delovnih organizacijah, ki imajo več dejavnosti in je bilo iskanje skupnega imenovalca problematično že pri uveljavljanju tako imenovanih branžnih sporazumov, prav tako še ni povsem jasno, kako bo upeljan dvodelni sistem plač.

V stanovanjskem gospodarstvu pravijo, da bo stanovanjska gradnja prepolovljena. Negospodarske naložbe bodo v primerjavi z lanskim letom le 30-odstotne, že slišimo prve ocene.

Ponekod so že poskusili preračunati, kaj bo po 1. juliju prinesel nov obračunski sistem. V Kranjski Kibernetiki, denimo, pravijo, da je za Iskro ugoden, ne pa za vse njene tovarne, saj bi Kibernetiki glede na lansko leto za 10 odstotkov poslabšali poslovni uspeh. V kranjskem Merkurju, ki sodi med najuspešnejše slovenske trgovce, je računski poskus pokazal, da bi se jim v primerjavi z lanskim letom dohodek zmanjšal za 15 odstotkov, akumulacija pa za polovico.

Številke, številke, računi, računi. Ali ne bi bilo zanimivo, če bi nekdo izračunal še to, koliko časa naši gospodarstveniki izgube z njimi, koliko energije, ki bi jo bilo vendar pametneje porabiti za večjo proizvodnjo, izvoz, kakovost izdelkov, skratka za boljše delo. Še bolj stiskati pas ali bolje delati — te dileme vendar ne bi smelo biti.

M. Volčjak

IZ GOSPODARSKEGA SVETA

Tovarna sončnih celic v Splitu

Zagrebski Rade Končar je z ameriškim podjetjem Chronar podpisal pogodbo o prenosu tehnologije in skupni naložbi v tovarno za proizvodnjo sončnih celic, ki jo bodo zgradili v Splitu. Rade Končar s tem razširja svoj proizvodni program in se vključuje v raziskovanje novih alternativnih virov energije. Sončne celice bodo proizvajali po najmodernejši tehnologiji, za pretvarjanje sončne energije pa bodo uporabljali amorfní silicij. Celotna naložba bo veljala okoli 12 milijonov dolarjev, ameriški partner Chronar bo prispeval 40 odstotkov sredstev. Proizvodnja sončnih celic z amorfnim silicijem naj bi v Splitu stekla leta 1988, njena polna zmogljivost pa naj bi bila 330 tisoč sončnih celic letno. Večji del, dve tretjini proizvodnje, bo namenjen izvozu.

IZ DELOVNIH KOLEKTIVOV

Lesa večkrat manjka

Škofja Loka, 16. marca — Že sedemnajst let dela Milan Božič v Jelovici na Trati. V obratu prirezovalnica razrezuje oziroma kroji deske. Najbolj ga moti to, ker večkrat manjka lesa. Les je tudi vedno slabše kakovosti, to pa je posledica ekološke skrunitve gozdov.

»Zaradi slabega lesa je več odpadkov. Pokurimo jih v tovarniški kotlovnici ali pa medvoški Celulozi pošljemo za predelavo v papir. V osmih urah moramo razžagati od deset do dvanajst kubičnih metrov desk, odvisno, kakšne debeline so. Normo izpolnjujem in jo, če se le da, tudi presežem. Pri tem me najbolj moti to, ker moram na deske dostikrat čakati. Takrat delam kje drugje, kjer se pač pokaže 'luknja'. Plačan sem od količine razrezanih desk, pa tudi od kvalitete, se pravi, kako dobro znam izkoristiti vsako desko. Ravno zato me čakanje zaradi neredne preskrbe še bolj moti,« je povedal Milan Božič.

Dejal je, da so plače pač ogledalo razmer, v kakršnih se je znašla vsa slovenska lesnopredelovalna industrija, ne le Jelovica. Njegova zadnja plača za februar je nanekoliko manjša, 140.000 dinarjev. Dokler bodo Jelovičini izdelki pod strogim nadzorom cen, reprodukcijski materiali pa ne, bo težko kaj bolje. Resnica je tudi, da je splošna kriza pogasila saharso žejo po stavbnem pohištvo. Marsikaj pa bodo seveda morali spremeniti še v sami tovarni, če se bodo hoteli spet povzpeti na konja.

»Na delavskih svetih in v partijski organizaciji, katerih član sem, se večkrat pogovarjamo o tem, kaj vse bi morali narediti za boljše poslovanje. Kot proizvodni delavec lahko predlagam, na uresničitev nalog oziroma na poslovne odločitve pa nimam vpliva. Ravno slabo preskrbo in kakovost lesa sem že večkrat izpostavil. Odgovorni pravijo, da lesa manjka tudi zato, ker se mimo rednih poti odlliva drugam in ker niti članice sozda GLG ne izpolnjujejo vseh obveznosti do Jelovice.«

H. Jelovčan

Plamen Kropa

Novi stroji in orodjarna

Kropa, marec — V tovarni Plamen, ki sodi v okvir Slovenskih železnih, pospešno zamenjujejo stare stroje z novimi, kar bo prispevalo k večji kakovosti izdelkov. H kraju gre tudi posodobitev orodjarne.

V kropskem Plamenu so strojne začeli posodabljanje že lani, letos pa bo zamenjava iztrošenih strojev z novimi še bolj pospešena. Skoraj polovico načrtovanih naložb predstavlja nova oprema v matičnem in vijačnem obratu, tretjino pa oprema za toplotno obdelavo in posodobitev orodjarne. V novi orodjarni bodo delovne razmere dosti boljše, povečali bodo delež izdelave trdokovinskih orodij, z novo varovalno pečjo pa se bodo osamosvojili tudi pri toplotni obdelavi iz brzoreznega jekla.

Boljši stroji in boljše orodje bo prispevalo k večji kakovosti izdelkov, ki prinesejo več denarja. Letos v primerjavi z lanskim letom količinsko ne nameravajo povečati proizvodnje, povečali pa bodo denarni. Takšno usmeritev jim narekuje konkurenca na trgu, saj je pri preprostejših izdelkih večja, kar seveda na trgu znižuje cene.

Že lani je na zvišanje cen Plamenovih izdelkov vplival prav večinski del toplotno obdelanih izdelkov in v Plamenu pravijo, da so z vseh poslovnih rezultatov lahko zadovoljni. Količinsko jim je proizvodnja uspelo povečati za 6 odstotkov, pri čemer je bila storilnost večja za odstotek. Izvoz na Zahod so lani povečali za 15 odstotkov, na Vzhod pa za 25 odstotkov. Osebnih dohodkov so povečali za 13 odstotkov in so torej prehiteli inflacijo, skoraj štirikrat več denarja kot leto prej pa jim je uspelo dati v poslovni sklad.

Varstvo ozimnega žita

Pomladansko zatiranje plevela

V tehnoloških priporočilih za setev ozimnih žit smo za ječmen, ozimni pšenici in ječmen, kot so navadni srakopelec, njivni lisičji rep, ljuljke in latovke ter nekateri širokolistni, priporočali uporabo herbicida dicuran 500 ali tigres. S priporočeni herbicidoma lahko zatiramo plevel tudi spomladi, seveda le, če ju nismo uporabili že v jeseni. Najboljši herbicidni učinek imata, ko trga travnati plevel razvite do tre liste. Škropimo lahko sicer do konca razraščanja žit, vendar bo herbicidni učinek v tem primeru slabši.

Dicuran 500 uporabimo v ozimni pšenici in ozimnem ječmenu v količini 1,5 do 2 litra na hektar, tigres pa v ozimni pšenici (ne v Triticum durum!), ozimnem ječmenu in rži v količini 2,5 do 3 litra na hektar. Pri škropljenju moramo biti pa-

zljivi in moramo natančno upoštevati priporočila proizvajalcev herbicidov ter lahtniti- ljev o fitotoksičnem delovanju herbicidov na posamezne sorte. V široki praksi in v poskusih je bila ugotovljena občutljivost naslednjih sort: novosadska rana 2, lonja in pitoma na dicuran 500.

Priporočena herbicida pa ne delujeta dovolj dobro na nekatero širokolistno plevelo, predvsem ne zatirata navadnega in perzijskega jetičnika, poljske vijolice, smolence in poljskega maka. Ta plevel uspešno zatremo med razraščanjem žit in v začetku kolenčenja, ko so temperature v razponu med 5 do 25°C, s škropljenjem s herbicidom aniten DS (2,5 — 3 l/ha) ali lentagran WP (3 kg) ali dicofluid MP combi (4 l/ha) ali deherban special (4 l/ha). Z zadnjima dvema priporočeni herbicidoma zatremo tudi njivski osat in slak.

Olga Jakić, dipl. inž. agr.

Razširitev stikališča v Mostah — Gradbena dela za razširitev 110-kilovoltnega stikališča vodne elektrarne Moste pri Zirovnici so se začela že pred dvema letoma, saj je teren tam zahteven. Zavarovati so morali namreč pobočje in urediti odvodnjavanje zemljišča. Tudi montažna dela gredo zdaj že h koncu, zmontirali so dve daljnovodni polji, prek katerih bodo napeljali novo razdelilno transformatorsko postajo pri novi jeseniški elektrojeklarni. Hkrati pa obnavljajo relejno zaščito na vseh dvanajstih poljih.

D. Papler

Razdelilna transformatorska postaja Okroglo

Računalnik zdaj preskušajo

Kranj, 13. marca — Obratovanja razdelilne transformatorske postaje Okroglo pri Kranju je povezano z zagonom nove jeseniške elektrojeklarnе, kjer nove peči že preskušajo. Elektroenergetiki so imeli pri začetku obratovanja nove postaje težave, saj je Iskra kasnila z dobavo posebnega računalnika, ki je potreben za obratovanje transformatorja. Računalnik so končno le dobili in montirali, 15. marca pa so ga začeli tudi preskušati; to bo trajalo mesec dni. Začetek poskus-

nega obratovanja transformatorja in 400-kilovoltnega stikališča je predviden še pred 1. majem. Zapisati moramo, da so si pred tem pomagali z improvizirano signalizacijo in z okrepljeno posadko že 5. februarja poskusno priključili transformator na mrežo in ga kratkotrajno obremenili s močjo 100 megavata. Na ta način so jeseniškimi železarjem še pred vključitvijo računalnika omogočili preskušanje novih peči.

D. Papler

KRATKE PO GORENJSKI

Končana največja akcija v KS Gorenja vas — Za krajevno skupnost Gorenja vas v škofješki občini, ki ima na 52 kvadratnih kilometrih 23 vasi, je bilo minulo leto zelo uspešno. Z akcijami so uresničili programe pri gradnji cest, vodovodov in telefonije. V vseh akcijah so krajanje lani naredili 67.397 prostovoljnih delovnih ur. Za uresničitev programov pa so porabili prek 240 milijonov lastnih in družbenih sredstev.

Največja akcija v minulemu letu je bila v krajevni skupnosti gradnja krajevnega telefonskega omrežja. Akcijo je uspešno vodil 18-članski gradbeni odbor, katerega predsednik je bil Miha Bizjak. Da je dobilo telefonski priključek 305 naročnikov in organizacij združenega dela, je bilo treba izkopati 7000 metrov jarkov, položiti okrog 10 tisoč metrov zračnih razvodov. Krajanje in gradbeni odbor so ta dela opravili v 26 tisoč prostovoljnih delovnih urah. Po dejanskih cenah je akcija veljala skoraj 139 milijonov dinarjev, skupaj z delom in drogovi pa prek 278 milijonov dinarjev. Priključek je stal po dejanskih cenah naročnika 430 tisoč dinarjev. Zdaj ima okrog 60 odstotkov vseh gospodinjstev v krajevni skupnosti telefon.

V soboto, 14. marca, zvečer je bila v zadruženem domu na Hotavljah manjša slovesnost ob uspešno končani telefonski akciji (na sliki). Ob tej priložnosti je v kulturnem programu nastopil Gorenjevaški oktet pod vodstvom Valentina Bogataja. Gradbenemu odboru in krajanom sta čestitala tudi predsednica izvršnega sveta občinske skupščine Ida Filipič — Pičelin in vodja tozda ptt v Škofji Loki Franc Levstik. Na slovesnosti, na kateri je za prijetno razpoloženje skrbel ansambel Fantje s Hotavlj, so podelili tudi nagrade najbolj prizadevnim. Dobili so jih, po sklepu sveta krajevnega skupnosti, Anica Trnek, Ivo Petrovič, Božidar Jurca, Stane Kramar in Miha Bizjak. — A. Ž.

Pobočje drsi

Javornik — Koroška Bela — Že v prejšnjem srednjoročnem obdobju sta območna vodna skupnost Gorenjske in podjetje za urejanje hudournikov iz Ljubljane uredila hudourniški pritok v zgornjem delu vasi Koroška Bela.

Opravili so tudi obsežna dela pri regulaciji potoka Javornik, v naslednjih letih pa naj bi sanirali pobočja, ki drsijo, predvsem na Koroški Beli. Regulacija v spodnjem toku Bele je potrebna tudi zato, ker narasle vode ob večjih nalivih odnašajo s seboj različne odpadke v pokriti del potoka Bele, kjer že stoji nova jeklarina. D. S.

Praznik KS Vodovodni stolp

Kranj — Prebivalci krajevnega skupnosti Vodovodni stolp v kranjski občini imajo 21. marca krajevni praznik. Že v nedeljo, 15. marca, je v počastitev praznika športno društvo priredilo streljanje z zračno puško za člane ZZZB NOV in ZRVS. Jutri, 18. marca, ob 17. uri pa bodo v avli osnovne šole Simona Jenka odprli razstavo likovnih del, fotografij in zapisov učencev o spominskih obeležjih v krajevni skupnosti. Osrednja proslava v počastitev praznika bo v petek, 20. marca, ob 18. uri v Domu JLA. Razen tega pa bodo v petek na programu tudi različna športna tekmovanja, ki jih pripravlja športno društvo. A. Ž.

Obsodili Novo revijo in plakat

Radovljica — Predsedstvo občinske organizacije ZZZB NOV Radovljica je na seji minuli teden v četrtek (12. marca) odločno obsodilo vsebino Nove revije in plakat dneva mladosti, delo skupine Novi kolektivizem. S tem v zvezi so sprejeli več sklepov. V nadaljevanju pa so potrdili tudi predlog, da prejme plakat ZZZB NOV za leto 1987 prek 80-članski mladinski pevski zbor osnovne šole Bohinjska Bistrica. Ta zbor ves čas uspešno nastopa na prireditvah ZZZB NOV in ob spominskih slovesnostih. C. R.

Tečaj za gasilce

Ljubno — Gasilsko društvo Ljubno organizira v Ljubnem za izprašane gasilce iz gasilskih društev Ljubno, Podnart in Brezje 80-urni tečaj. Začel se je včeraj, 16. marca, in bo trajal do 5. aprila, ko bo zaključni izpit. C. R.

Imate konjička?

Špile tudi iz smrekovine

Dva pridna pomočnika je imel Jože Dovžan, Bundrov iz Črnega gozda nad Podlubejcem, ko so v domu družbenih organizacij pripravili naravoslovni dan za otroke in odrasle. Jože je pokazal, kako dela špile iz vrbe in smreke. Vrbe je v njegovem koncu premalo, pa tudi takrat, ko koljejo, je ponavadi sneg. Komu pa se da takrat laziti za vrbovino? Veliko lažje je stopiti v drvarnico in vzeti primerno smrekovo pole-no.

Poleno razkolje na široke deščice, 5 mm debele, pa spet na polovico in polovico spet na polovico, tako dolgo, da nastane prava debelina za špilo. Potem pa še ošpiči, samo na enem koncu! Klobase delajo namreč tako, da konico porinejo skozi črevo, zavozlajo, spet zašpičijo, potem pa klobaso potegnejo na konec špile, odlomijo, nataknejo spet naslednjo klobaso, spet odlomijo, in tako pride ena konica in ena velika špila za tri, štiri klobase. D. Dolenc

Špile pa naredi tudi iz vrbovine, seveda. Nož na kolenu pri miru držiš, pravi Jože, le šibo vlečeš ob njem, pa so mimore grede omajene. Ob večerih delajo veliko z lesom. Če pade visok sneg, in pri njih ga zame-de tudi po dva metra, se res nobenemu ne da od doma v dolino, pa tudi televizija še vedno slabo kaže, da tudi z njo nimajo veselja. Zato pa toliko raje rezljajo in se pomenkujejo in večer najlepše mine. D. Dolenc

Gradnja krajevnega telefonskega omrežja je postala draga

Za telefonski priključek tudi milijon in več

Kranj, 16. marca — Želja za telefon je iz dneva v dan več. Marsikje na Gorenjskem so se lani ali predlani v krajevnih skupnostih lotili gradnje telefonskega omrežja. Ponekod akcije še trajajo ali so jih pred nedavnimi začeli, marsikje pa razmišljajo o njih. Kaže pa, da bo pot do telefonskega priključka v kraju oziroma krajevni skupnosti vedno težja. Po podatkih Podjetja za ptt promet za Gorenjsko je še lani telefonski priključek stal do 450 tisoč dinarjev, letos pa bo že milijon in več. Zakaj?

Marjan Volk, vodja tehnične službe

»Zaradi cen oziroma podražitev pri gradnji krajevnih telefonskih omrežij tudi v Podjetju za ptt promet v Kranju dobivamo vse več pripomb iz raznih krajev.« ugotavlja tamkajšnji vodja tehnične službe Marjan Volk. »Čeprav zakon o temeljnih sistema zvez določa, da mora sistem zvez graditi, vzdrževati in razvijati ptt, smo vsi, ne le na našem območju, v preteklosti na to malo pozabili. Ko pa je konec minulega leta prišlo pojasnilo republiškega prometnega inšpektorata, so se stvari pri gradnji telefonskega omrežja zaostriale.«

Kaj se je zgodilo? Investitor pri gradnji telefonskega omrežja je izključno ptt organizacija. To pa pomeni, da se mora telefonsko omrežje poslej graditi usklajeno s programi in zmogljivostmi. Večkrat se to zaradi želja v krajevnih skupnostih ni dosledno izvajalo. Dogajalo se je, da je precej naraslo število priključkov na, recimo, sto prebivalcev, vendar pa so nastajale kakovostne težave pri pogovorih. Zaradi preobremenjenih central, slabih povezav ali neopravljenih prevezav že obstoječih naročnikov na novo omrežje in preobremenjenih zvez med centralnimi so bili telefonski pogovori velikokrat moteni.

Izvajalec le pooblaščen organizacija

»Še do nedavna od tam, kjer so telefonsko omrežje gradile krajevne skupnosti, v ptt podjetju nismo imeli niti pravega

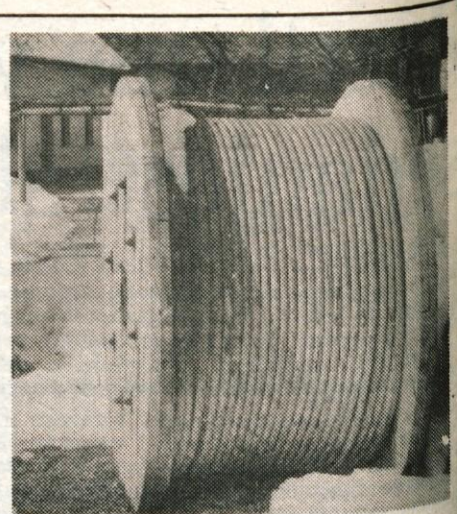
pregleda nad ceno priključka,« pravi Marjan Volk. »Vendar to niti ni bistveno. Pomembnejše je določilo zakona, ki določa, da je izvajalec del pri gradnji krajevnega telefonskega omrežja lahko le ptt ali pooblaščen delovna organizacija, to pa sta v Sloveniji le dve: Tegrad in PAP — Podjetje za avtomatizacijo prometa. Izvajalci zdaj torej niso več različni zasebniki.«

Prav izvajanje tega določila bo marsikaj spremenilo. Krajevne skupnosti so stroške pri gradnji omrežja velikokrat zmanjševale s prostovoljnim delom (kopanje jarkov, postavljanje drog, polaganje kablov, iskanje kablov, zasipanje jarkov in podobno). Vse ali pa marsikaj bo zdaj stvar pooblaščenih delovnih organizacij. Vendar, kot pravi Marjan Volk, v ptt Kranj svetujejo pooblaščenemu izvajalcu, da kot soizvajalca vseeno vključi tudi krajevno skupnost, seveda pri delih, kjer je to mogoče.

Tretja novost

»Nova pa je tudi, da kandidati za telefon v krajevnih skupnostih ne morejo več graditi zgolj na podlagi priglasitve del, marveč le na podlagi gradbenega dovoljenja. To pa pomeni precejšnjo spremembo pri denarju. Gradbeno dovoljenje je namreč moč dobiti šele, ko je celotna investicija tudi finančno pokrita.«

To velja za gradnjo glavnega krajevnega omrežja in pomeni zato na začetku vedno precejšnjo obremenitev za krajanje. Razvodno omrežje (od naročnika do omara) pod istimi določili, kar zadeva izvajalca, lahko gradi na podlagi priglasitve del. Zato ni treba takoj zagotoviti celotnega zneska za investicijo. Temu, malo manj bolečemu strošku pa potem sledi še tretji, sam priključek telefona v omrežje, kar stane okrog 21 tisoč dinarjev brez telefonskega aparata.

Tudi kable so do nedavnega kupovale krajevne skupnosti same

Še vedno različne cene

»Ceno za priključek oziroma stroške oblikujejo že omenjeni pogoji in določila o gradnji osnovnega in razvodnega omrežja ter cene priključka. Višina pa je seveda odvisna tudi od števila bodočih naročnikov, ki so plačniki stroškov gradnje celotnega omrežja. Pogosto je cena odvisna tudi od izvedbe (zemeljske ali zračne). Zemeljska izvedba je dražja, vendar ima daljšo »življenjsko« dobo. In še nekaj lahko celotno investicijo precej podraži. To so tako imenovane preusmeritve (ali preklopi — op.p.) starega na novo omrežje. Dogaja se namreč, da morajo novi naročniki, če se v krajevni skupnosti ne dogovorijo drugače, sami pokriti tudi stroške preusmeritev in vgradnjo zmogljivosti (kablov) za daljše obdobje.«

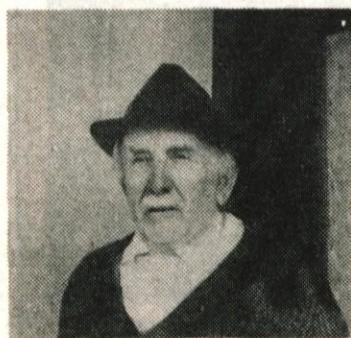
Ob tem, ko so naročniki oziroma plačniki gradnje krajevnega telefonskega omrežja (do central) kandidati za telefon oziroma krajevne skupnosti, ki bolj ali manj uspešno še od koga dobijo kakšen dinar, zdaj marsikje prav prevezave že obstoječih naročnikov najbolj motijo nove naročnike. Ni jim prav, da zdaj oni gradijo novo omrežje še zanje. Temu bi najbrž lahko upravičeno rekli: dokaj čuden red. Vendar v ptt pravijo, da pri njih pač nimajo denarja, zaradi kvalitetnega delovanja sistema pa so takšne prevezave nujne.

Ceno priključka od včeraj do danes torej zagotovo podražile nekatere spremembe. Med njimi je največja inflacija, precej je telefon podražil nov način gradnje, ponekod pa potem še tehnična izvedba (prevezave). Ob takšnem (nespremenjenem) stanju pa je lahko sklep takšen: do telefona bo vedno težje priti. A. Žalar

Jože Mulej še vedno šiva, kajti...

Mladi se želijo poročiti v narodni noši

Zgornje Gorje, 16. marca — Jože Mulej je pri 87 letih še vedno v krojačnici. Naročil za oblačila gorenjske narodne noše je namreč vedno več. Noš ne naročajo le folklorne in druge skupine, ljudje jo naročajo zase in tudi mladi se spet radi poročajo v gorenjski narodni noši.

Mulejev Jože iz Zgornjih Gorij ima častitljivih 87 let. Še vedno ga boste našli v krojačnici, kjer pomaga sinu pri krojenju in šivanju gorenjske narodne noše. Pri Muleju šivajo narodne noše že šestdeset let in več. Daleč naokoli, tudi po Sloveniji, so znani predvsem po tem, da so narodne naše izdelane kvalitetno, in to tako, kot so jih šivali pred mnogo leti.

»Od doma, iz Krnice, so me poslali v uk h krojačnici Pogačniku v Radovljico, ko sem bil star dvanajst let,« pravi Jože Mulej, »Vse od tedaj delam za šivalnim strojem. Kdove koliko narodnih oblačil sem že sešil! Spomnim se le, da me je doletela posebna čast, da sem jih pred vojno sešil nekaj za kraljevo družino.«

Če delaš vsak dan in toliko let, ti ni prav nič težko, čeprav je de-

lo zelo natančno in zamudno. Samo pri »lajbču« je na vsaki strani po 22 gumbic, ki morajo biti točno po dva centimetra narazen. Moške srajce zahtevajo tudi poseben kroj. Prav pošteno sem se moral potruditi, da mi je izdelavo pristnih »robčkov« pri tem kroju zaupala stara šivilja iz Bohinja. Vedno sem si želel, da bi ohranil pristnost. Čeprav gorenjsko narodno nošo vsi poznamo, imajo posamezni kraji svoje značilnosti, ki jih je treba upoštevati.

Gorenjska narodna noša je lepa, meni se zdi najlepša,« pravi Jože Mulej, ki se kar ne more načuditi, kako zelo si jo ljudje še v današnjih časih želijo in jo cenijo. »Saj človek ne more verjeti,« pravi, »Od kod vse prihajajo naročila! Naročajo jo čisto zase in vse več jih je, ki se želijo v narodni noši poročiti.«

87-letni Jože Mulej pa ni vedno le sedel za šivalnim strojem; kar 52 let je igral pri gorjanski godbi na pihala in danes je njen častni član.

»V vseh petdesetih letih ni bilo vaje, ki bi jo bil zamudil,« je pomenen. »Igral sem činele, veliko smo igrali, veliko nastopali. Še zdaj se silno rad spomnim številnih lepih nastopov. Gorjanska godba je tudi ena redkih, ki stalno nastopa v gorenjski narodni noši.«

D. Sedej

Podpora gradbenemu odboru za telefonijo

Kokrica — Gradbeni odbor za gradnjo telefonskega omrežja v krajevni skupnosti Kokrica v kranjski občini je že lani začel zbirati denar pri bodočih naročnikih. Naročili so tudi načrte, ki bodo, kot kaže, gotovi do konca marca. Od prvotnih predvidevanj glede cene priključka pa so se stvari precej spremenile. Na novo telefonsko omrežje bi bilo namreč treba preklopiti tudi precejšen del že obstoječih telefonskih naročnikov, kar bo poleg redne inflacije oziroma podražitev celotne stroške še bolj povečalo. Na zadnji seji v petek, 13. marca, je gradbeni odbor skupaj s predstavniki sveta krajevnega skupnosti in družbenopolitičnih organizacij sklenil, da bo akcijo skušal pospešiti in predvsem poiskati možnosti za dodatna sredstva. Sklenil je tudi, da morajo vsi bodoči naročniki, ki doslej še niso nič prispevali, takoj poravnati manjkajoči znesek, sicer jih bodo črtali s seznama kandidatov za telefon. A. Ž.

Na Koprivniku in Gorjušah je še prava zima — V krajevni skupnosti Koprivnik — Gorjuše v radovljjski občini, kjer je še vedno prava zima, so za pluzenje okrog 20 kilometrov vaških cest skrbeli sami. Na Koprivniku imajo svoj plug in rolbo, na Gorjušah pa več plugov. Februarja so za novega predsednika skupščine krajevnega skupnosti izvolili Janeza Korošca, za predsednika sveta Franca Stareta in za tajnico Bernardo Urh. Med nedavnim obiskom so nam povedali, da bodo letos skušali urediti preskrbo s pitno vodo in ceste. — A. Ž.

PISALISTE NAM

Praznovali smo dan žena

Z bogatim kulturnim programom so nas prijetno presenetili v Domu učencev Ivo Lola Ribar v Kranju. Nastopila je folklorna skupina Primskovo, ki nam je pripravila enourni program plesov in pesmi. Razen zaposlenih žena v Domu je kolektiv povabil tudi nas, upokojenke. V imenu vseh upokojenecv Doma se zahvaljujem za prijetno praznova-

nje dneva žena. Med srečanjem smo upokojenke ugotovljale, da so bile razmere za delo včasih veliko težje. Danes v Domu najbrž še vedno ni vse tako, kot bi želeli. Prav zato pa bi morali biti delo zaposlenih v Domu bolj cenjeno in deležno večje pomoči družbenopolitične skupnosti. S. E., Kranj

V krajevni skupnosti Brezje smo upokojenke obiskovale, da smo upokojenke ugotovljale, da so bile razmere za delo včasih veliko težje. Danes v Domu najbrž še vedno ni vse tako, kot bi želeli. Prav zato pa bi morali biti delo zaposlenih v Domu bolj cenjeno in deležno večje pomoči družbenopolitične skupnosti. S. E., Kranj

P. V.

Kultura v letu 1987 — Tržič

DOBRE PRIREDITVE V SLABI DVORANI

Tržič — Čeprav se v tržiški kulturni skupnosti ne morejo znebiti slabega občutka, da bo ob polletju za kulturo verjetno še slabše kot doslej (to bo najbolj občutila ljubiteljska kulturna dejavnost), pa vendarle načrtujejo lanskim podobne kulturne programe.

Ne oziraje na to, kako se bo glede na dotok denarja tržiški kulturi pisalo v drugem polletju, je že zdaj jasno, da ta vrsta dejavnosti ne bo zamrla. Čelo nasprotja. V pred časom obnovljeni tržiški knjižnici, na kateri bodo — vsaj tako upajo — še letos zaposlili novega knjižničarja. Obisk v knjižnici — namreč večja in leta v leto, publika povprečja. Zato bo treba tudi letos nameniti kar precej denarja za nakup novih knjig.

Širitve v zaposlovanju se namerjajo tudi v Muzeju. Že lani so namreč ugotovili, da zaostaja delo na terenu tudi zaradi pomanjkljivosti. Nov muzejalec v tem letu bo verjetno zelo dobrodošla okrepitev. Muzejalec, ki ima za letos dokaj pester delovni načrt, od preurejanja zbirke v Kurnikovi hiši do rekonstrukcije ostankov prve tržiške elektrarne. Sicer pa bo na področju varstva kulturne in naravne dediščine poiskalo nekaj že prej začeti.

Čeprav imajo v tržiški kulturni skupnosti srednjeročni program, po katerem naj bi v tem obdobju gradili kulturni

center, pa je že sedaj znano, da so ti načrti še dokaj daleč. Tržič res nima večnamenskega prostora za prireditve, še posebej pa ne za koncerte. Za vse rabijo kinodvorano, tudi za gledališke predstave. Seveda majhen oder ne dovoljuje velikih igralskih ansamblov; pa so prek nedavnim, ko so imeli v gosteh jeseniško gledališče s predstavo Škrjanček, vendarle ugotovili, da se da na ta oder stlačiti še marsikaj. Dvorana pa sploh ni akustična in zato pevskim nastopom prav prostor marsikaj odvzame.

Razstavna dejavnost se zdaj čez zimo seli v organizacije združenega dela, saj je ogrevanje Paviljona NOB še vedno nerešena zadeva. Zdjaj stavbo upravlja krajevna skupnost, če pa bi jo prevzela kulturna skupnost Tržič, bi to moralo pomeniti tudi, da se bo moral za ogrevanje najti denar. Res škoda, da je ena najlepših slovenskih galerij pol leta zaprta.

Že lani so se v tržiški kulturni skupnosti ob dogovorjanju kulturne politike držali ene usmeritve — kvalitetnega programa. Tako bo tudi letos. Kulturne dejavnosti v času, ko

V večini kulturnih društev se otepajo z visokimi stroški — najemnine prostorov, ogrevanje, elektrika in podobno. V Tržiču pa kulturna društva nimajo takšnih težav, saj jim vse račune plačajo pri Zvezi kulturnih organizacij.

na vseh koncih zmanjkuje denarja, ne gre širiti z novimi programi, z novimi društvi; bolj smotno je podpiranje kvalitetnejših programov. To še posebej velja za izvajalske delovne organizacije. Enako pa bo, kot kaže, obveljalo tudi za ljubiteljsko kulturno dejavnost, za skupine, ki nastopajo tako rekoč same sebi, saj zaradi šibke ustvarjalne moči njihova dejavnost za druge res ni zanimiva. Zato se 18 kulturno-umetniških društvom in skupinam, kolikor jih je bilo doslej, verjetno ne bo pridružila še kaka nova. Možnosti za kulturno delo pa je za vsakogar, ki ga to veseli, v dosedanjih društvih še veliko. Seveda pa tudi v društvih, ki zdaj delujejo, ni vse na visoki kvalitetni ravni. Pozna se namreč, da nekatere dejavnosti vodijo sicer prizadevni kulturni ljubitelji, ki pa jim manjka znanja. Zato pri zvezi kulturnih organizacij načrtujejo več strokovnega izobraževanja in povezovanja z drugimi zvezami kulturnih organizacij, kjer stro-

kovne delavce imajo. Najbrž se bo že letos — še bolj pa v prihodnje — poznalo, če bo vsako društvo že letos poslalo vsaj po enega udeleženca na seminarje, ki jih prirejajo za ljubiteljsko kulturno dejavnost v občini, regiji in republiki.

Sicer pa se bo v tržiški kulturi tudi letos dogajalo marsikaj, kar so uvedli že lani in še prej, in se je izkazalo, da je dobro in ljudem všeč. Sem sodi vrsta prireditev v mesecu kulture — v oktobru. Trudijo se za filmsko vzgojo ter tudi gle-

Od 24. marca do 12. maja bo v tržiški kinodvorani živelo filmsko gledališče — izbor najkvalitetnejših filmov, ki jih imajo možnost gledati tudi drugod po Gorenjskem. V tokratnem izboru je tudi slovenski film Kormoran, sicer pa je med osmi filmi največ ameriških.

dališko in glasbeno, predvsem za tržiške osnovnošolce. Seveda pa je večji del takih programov prirejen tudi za odrasle. Vendar pa se abonmaji, kot zdaj ugotavljajo v tržiški kulturni skupnosti, ne obnesejo, saj so včasih kvalitetne predstave slabo obiskane. Za novo sezono zato abonmaje nimajo več, predstave oziroma kulturne ponudba pa bo seveda ostala vsaj taka kot zdaj, če ne bo še boljša. L. M.

Gledališče čez cesto Kranj

OTROŠKA PREDSTAVA BRATEC

Kranj — Sinoči je Gledališče čez cesto v Delavskem domu Kranj pripravilo tretjo gledališko premiero te sezone. Mladinsko predstavo Fallada — Alidič Bratec bodo ponovili jutri, v sredo, in v četrtek, 19. marca, ob 17. uri.

Izkušnje iz preteklih let so pokazale, da je Gledališče čez cesto izbralo pravilno pot z načelom, da uprizori v vsaki gledališki sezoni po eno mladinsko besedilo, po možnosti krstno izvedbo. Po Zgodbi o neprijetnem obisku (Švigelin) in Petru Momljuču bo predstava Bratec že tretja mladinska igrara. Zgodbo o neprijetnem obisku so do sedaj ponovili že 96 — krat; to je lep uspeh za mlado in atraktivno gledališče, ki po kritiki sodi spada v sam vrh slovenskega neprofesionalnega gledališča.

»Za razliko od drugih gledaliških uprizoritev je igrara Bratec vse prej kot vesela, igriva in razposajena. Govori o deklici Kristini, ki ima veliko željo: rada bi imela bratca.

Zaupaj se očku in mamici, onadva jo uslišita in Krista dobi bratca. A ni tak, kot si ga je predstavljala, ampak majhen, neboljen, kratkara družec. Krista se zanj sploh ne meni. Šele ko bratec hudo zboli, se Krista zave, kakšno krivico mu je storila. Pokloni mu svojo najljubšo slikanico da jo lahko celo raztrga, če hoče. Bratec ozdravi in Krista postane njegova najboljša prijateljica. Zgodba ima srečen konec in pouk, naj se bratci in sestre ljubijo med seboj in sploh vsi ljudje, ki so si tako blizu kot Krista in njen bratec,« je povedal o vsebini Iztok Alidič, ki je po literarni predlogi Hansa Fallade Zgodbo o bratu gledališko besedilo skupaj z Majo Breznik priredil. Krstna uprizoritev je bila včeraj v Delavskem domu v Kranju, ponovitve pa jutri, v sredo, 18., in četrtek, 19. marca, ob 17. uri v Delavskem domu Kranj. Režijo, sceno, dramaturgijo in kostume je prispeval Jože Valentič, nastopajo pa: v vlogi bratca Nataša Perne, Krista je Vesna Slapar, očka Andrej Krajcar in mamica Branka Borisavljevič.

Drago Papler

KULTURNI KOLEDAR

KRANJ — V razstaviščih Gorenjskega muzeja sta odprti razstavi Arheološko najdišče Ajdna in David Hockney — Modra kitara, v galeriji Mestne hiše pa je na ogled razstava del slikarja Janeza Hafnerja.

V Prešernovem gledališču so ves teden abonmajske predstave drame Jožeta Snoja Gabrijel in Mihael. Predstave so ob 19.30.

V studiu Kruh, Delavski dom, vhod 6, bo v četrtek, 19. marca, ob 20. uri v okviru projekcije filmske šole projekcija kinotečnega filma (za izven) Zadnji človek režiserja F. W. Murnaua (leto 1924).

V videu Eva bodo v petek, 20. marca, ob 16. uri (studio Kruh) vrteli film Amadeus režiserja Miloša Formana.

JESENICE — V galeriji Kosove graščine je na ogled razstava Slovenska čipka. Razstavo je pripravil Slovenski etnografski muzej.

V salonu Dolik je še do srede, 18. marca, odprta razstava Belovezenje in kvačkanje nekdanj in danes.

RADOVLJICA — V galeriji Šivčeve hiše je odprta razstava slik in grafik akad. slikarja Franca Goloba. Odprta je tudi razstava zlatarskih izdelkov Irena Zupan — Ambrožič in Doroteja Zupan — Šubelj.

Jutri, v sredo, ob 19. uri, bodo v dvoranci radovljske glasbene šole nastopili učenci kljunaste flavte iz razreda Klementa Ramovša.

ŠKOFJA LOKA — V galeriji ZKO — Knjižnica je odprta razstava slikarja Pavla Lužnika, člana Dolika. V knjižnici Ivana Tavčarja bo danes ob 17. uri vodila uro pravljic Martina Gostinčar. Jutri, v sredo, ob 18. uri pa bo Andrej Strmečki ob diapozitivih predaval o Južni Ameriki — Peru.

V galeriji Loškega muzeja je odprta razstava del ljubiteljskih likovnih ustvarjalcev.

ŽELEZNIČNI — V salonu pohištva Alples razstavlja slikarka Vida Štemberger.

MEDVODE — V DO Donit je odprta razstava slik Nika Slovenca.

ZLATARSKI IZDELKI

Radovljica — Razstava zlatega nakita se tokrat prvič pojavlja v galeriji Šivčeve hiše. S svojimi deli se namreč predstavljata Irena Zupan — Ambrožič in Doroteja Zupan — Šubelj. Zlatarki iz celjske zlatarske šole že vrsto let delujeta kot obrtnici, z razstavljenimi izdelki pa skušata doseči članstvo v Društvu oblikovalcev Slovenije in s tem možnost za ustvarjanje unikatnega zlatega nakita.

Oblikovalki sta v svojih delih dokaj izvirni in kvalitetni, hkrati pa zelo različni. Doroteja Zupan — Šubelj gradi nakit pretežno v strogih geometrijskih likih z upoštevanjem vseh pravih klasičnih zlatarske obrti. Zdi se, kot bi pri njegovem kreiranju izhajala iz enega osnovnega lika in iz njega v miniaturni obliki izpeljala celotno zasnovano. Ravne ploskve, ostri robovi in polirana površina ji služijo tudi za doseganje svetlobnih učinkov, s katerimi mehča strogost oblik in stopnjuje izraznost plemenite kovine. Prav v zadnjem času pa se je oddaljila od stroge geometrijske oblike in se približala mehkejšim linijam, ki se vežejo na živi organski svet, ob tem pa je ostala zadržana in oblikovno izbrusena.

Irena Zupan — Ambrožič se od sestre razlikuje tako v načinu dela kot v videzu svojih izdelkov, čeprav je njun odnos do plemenite kovine enak in jima pomeni možnost za ustvarjanje estetskih in likovno dorečenih izdelkov. Irena Zupan — Ambrožič v nasprotju s sestro negira klasična pravila zlatarske obrti in najuspešnejše stvaritve dosega iz pretopljenih zlatih »odpadkov«, ki jih uporablja kot kipar gline. Če je Doroteja v svojih delih geometrijsko jasna, je Irena »baročna« razgibana in obložena. V drobcih zlata si zamisli predmet in ga oblikuje z nanašanjem plasti prek plasti. Zato so njeni izdelki masivnejši in bolj grobi. Prav kiparski način dela ustvarja v njenih izdelkih svetlobne igre, ki jih Doroteja dosega s poliranjem zlatih ploskev in postavljanjem le-teh drugo narproti drugi. Če Doroteja zelo previdno uporablja drago kamenje, je to za Ireno nujen sestavni del stvaritve. Obe pa vgrajujeta kamne različnih oblik in barv, s tem pa stopnjujeta razgibanost in izraznost nakita. Maruša Avguštin

LETOS ŠTIRJE CELOVEČERCI

Konec marca bo Viba film že začel snemati prvega od štirih celovečernih filmov iz letošnjega programa. To bo film Hudodelci, ki ga bo režiral Franci Slak. Tudi za druge filme je nedavno skupščina Kulturne skupnosti Slovenije »prižgala zeleno luč«, kar je dokončno potrdila program kulturnih dejavnosti v letu 1987. Celovečerni filmi, ki jih bodo posneli v Sloveniji, pa so: Živela svoboda v režiji Rajka Ranfja, Moj tati, socialistični kulak v režiji Matjaža Klopčiča ter drugi del Poletja v školji v režiji Tuga Štiglic. V sodelovanju z ljubljansko Televizijo pa bo že naslednji mesec ekipa z režiserjem Jožetom Galetom začela snemati TV nadaljevanko in celovečerni film z naslovom Ljubezen nam je vsem v pogubo. Prve klope pa bodo aprila padle tudi za film Živela svoboda in Čisto pravi gusar — ki bo obenem tudi TV nadaljevanka, režija je v rokah Antona Tomašiča.

Jezikovno razsodišče

NASE CRKE BREZ STRESIC

RTV Ljubljana je leta 1984 zacela oddajati teletekst, novo obliko sporocanja podatkov in novic, od političnih in kulturnih do denarnih (devizni tečaj) in vremenskih. Teletekst se kolikinsko in kakovostno krepi in bogati, pred pol leta je začel poročati celo o izjavah jezikovnega razsodišča. Vse to nas navdaja z zadovoljstvom, vendar nam v kupico veselja ves čas kaplja nekaj grenkega: vsa besedila slovenskega teleteksta so brez slovenskih crk c, z in s.

France Preseren je svoj cas o pesniku, ki v svojih pesmih ni hotel uporabljati besed z glasovoma s in c, ces da sta neblagoljna (tako mnenje smo znova brali v sedanjih polemiki o jezikovnih zapletih v ljubljanski operi), zapisal tole: »Zatorej nimajo nobene cene, zato so pesmi tiste brez soli.« Če bi Preseren zivel danes, pa bi lahko zapisal, da so teletekstova sporocila »brez sirine, zara in casti«. Za tiste, ki jim ni kaj dosti mar za sirino, zar in cast slovenscine, pa dodajmo, da omenjena teletekstova krkovna posebnost povzroca tudi prakticne tezave pri sporazumevanju, saj pri nas skorajda ne srečamo besedila, ki ne bi ze v svojem prvem stavku potrebovalo kake crke s stresico, naredki pa so tudi cisto vsakdanji stavki, v katerih so crke s stresicami kar nakopocene. Ce bi se jim hoteli odpovedati, bi nastale pogoste in resne motnje pri slovenskem sporazumevanju, kakor se bralci lahko prepričajo ze pri branju tele izjave jezikovnega razsodišča. Ze v Trubarjevem casu se je pokazalo, da slovenscina ne prenese zanemarjanja razlokov med crkami za sumevce in sienike, zato so novi poskusi v tej smeri cisto odvec, se vec — nedopustni so.

V slovenski javnosti so se takoj po zacetku oddajanja teleteksta oglasile kritike zaradi neupostevanja posebnosti slovenskega crkopista (tako zaradi »casti« kakor tudi zaradi motenj pri sporazumevanju). Prisel je odgovor, da je oddaja se v poskusni fazi in da gre za zacasno resitev. Slavisticko drustvo je prejelo obljubo, da bodo crke s stresicami vpeljali »takoj, ko bo mogoce«. Od takrat bodo kmalu minili tri leta in obljubljena zacasnost se ze spreminja v trajnost. Med vzroki za zamudo omenjajo cakanje na sprejem ustreznega vsejugoslovanskega standarda, vendar se nam to ne zdi upravičeno, posebno ker se po triletnem cakanju ni znano, kdaj bomo do takega standarda sploh prislili. Kolikor nam je znano, resitev te zadeve sprico danasnega tehnicnega znanja in možnosti Gorenja, nekakega tehnicnega »pokrovitelja« slovenskega teleteksta, ne bi bila tako nemogoca, kakor trdijo nekateri. Tudi zadrski zaradi misli na tezave z usklajevanjem z jugoslovanskim standardom, ce bo kdaj sprejet in ce se bo bistveno locil od standarda, kakrsnega bi za svojo oziroma za slovensko rabo lahko ze danes sprejela Gorenje in RTV Ljubljana, moramo sprico sodobnega tehnicnega razvoja in prilagodljivosti presoati samo kot nezaodoten izgovor.

Ali mislimo cakati, da bo nasim crkam naredil streho nad glavo kak Simens, Philips, IBM ali Hitachi?

Slovenske čipke — Zgornji vzorec iz 20. stol. — močera — je z Ledin nad Idrijo; spodnji — kranclovke — iz 19. stol pa je iz Gorenje vasi

Galerija Kosove graščine

KLEKLJANA ČIPKA NA SLOVENSKEM

Jesenice — Od prejšnjega tedna je v galeriji Kosove graščine na ogled razstava o razvoju klekljanih čipk pri nas. Razstava, jo pripravila Slovenski etnografski muzej in Mestni muzej Idrija, je delo dr. Marije Makarovičeve

Zacetek klekljanih čipk na slovenskem sega tja v 17. stoletje, vsaj tako kažejo prvi zanesljivejši viri. Na razstavi Slovenke graščini je Sloven- etnografski muzej s sode- vanjem Mestnega muzeja prikazal zacetek, razvijanje in pospeševanje čipkarstva. To je prvi muzej- pregled naše domače obrt- stalna muzejska zbirka čipkarstva je vedno na ogled v Mestnem muzeju v Idriji.

Razstava čipk pomeni strokovno — znanstveni prikaz razvoja čipk na Slovenskem, sodi pa tudi v del raziskav Slovenskega etnografskega muzeja. Dala je velik prispevek k pojasnjevanju razvoja čipkarstva pri nas. Zbrano gradivo, tako čipke kot stare fotografije in drugi predmeti, zgovorno priča, kako razširjena je bila ta domača obrt pri nas in koliko je pomenila kot dodatni zaslužek ljudem v gospodarsko nerazvitih krajih. Klekljanje čipke na razstavi zato ne govore le o lepoti, ki jo je z izredno spretnostjo svojih rok prelila v čipko zavzeta klekljarica, pač pa so izredni tudi vzorci.

Čipkarstvo nekdanj in tudi danes ni pomenilo le izdelovanja čipk, temveč je bilo tudi spodbuda za družabno življenje nekega kraja, za svojevrstno ljudsko duhovno kulturo — za ljudsko pripovedništvo in ljudske pesmi, ki so se plemenitile ob skupnem delu klekljaric. Pa svojevrstnih šeg in navad ne gre pozabiti, ki so nastajale prav ob tej obrti. Zato pomeni razvoj čipkarstva tudi del narodove kulture.

Jeseni se zlivata poslovno—finančna in trgovinska dejavnost

Priložnost za novo skupno šolo

Kranj, 15. marca — Če bo predlog obveljal, se bosta jeseni v ekonomski usmeritvi združila v en program poslovno—finančna in trgovinska dejavnost. Pod streho tega programa bodo smeri prodajalec, ekonomsko—komercialni tehnik in aranžerski tehnik. O nekaterih vsebinskih in organizacijskih spremembah na tem področju smo se pogovarjali z Marijo Simčič, ravnateljico srednje ekonomske in družboslovne šole v Kranju.

● Vpis srednješolskih novincev v smeri je v bistvu vračanje vpisa v »poklicno« in »tehniško« šolo. Tudi učna snov bo za matematiko in tuji jezik podajana na dveh težavnostnih nivojih. Rešitev je splošno veljavna, pa vendar: kako bo s prehajanjem učencev po prvem letu?

»Prehod s četrte na peto stopnjo bo mogoč le, če bo imel učenec v prvem letniku prav dobro spričevalo ter štirice iz »nivojskih« predmetov. Takih ali podobnih pogojev seveda ne bo za tistega, ki se bo že prvo leto vpisal v peto, tehniško stopnjo. Komur ne bo šlo, bo lahko z uspešno opravljenim popravnim izpitom preskočil v drugi letnik na četrti stopnji. Novosti pri popravnih izpitih za zdaj še ni, delno vprašljiv je le prvi, junjski rok.«

● Kaj menite o ponovni uvedbi zaključnega izpita, mature? »Z vidika večje motiviranosti učencev za pridobitev več znanja zaključni izpit pozdravljam. Njegova vsebina mi še ni znana. Slovenski jezik bo, ob njem pa lahko še tuji jezik ali matematika in en strokoven predmet.«

● Pa sama vsebina predmetnika oziroma učnega načrta? »Tako imenovani minimalni standard znanj skupnih predmetov, kot so slovenski jezik, tuji jezik, matematika, fizika, biologija, kemija, geografija, zdravstvena vzgoja, umetnostna vzgoja, obramba in zaščita ter samoupravljanje s temeljni marksizma, ostaja. Posebnost je morda ta, da se »samoupravljanje« in »obramba« prenašata v višje letnike, zlasti pomembno pa je, da se učenci že v prvem razredu delno spoznajo s stroko.«

● Kaj zlitje dveh dejavnosti pomeni za gorenjsko srednje šolstvo?

Srednja ekonomska in družboslovna šola Kranj daje ekonomskega tehnika v Kranju in v dislociranih oddelkih v Radovljici ter v Kranju še poslovnega manipulant, srednja šola za trgovinsko dejavnost v Kranju pa v smeri prodajalec šola blagovnega manipulant in komercialnega tehnika. Po novem bi obe šoli lahko izobraževali v smereh prodajalec in ekonomsko—komercialni tehnik (aranžerskega tehnika imajo samo v Ljubljani in Mariboru). Podvajanje ne bi imelo smisla. Dogovorili smo se, da si bomo delili smeri. Naša šola bo imela smer ekonomsko—komercialni tehnik v celoti. Enoten učni načrt se bo v tretjem in četrtem letniku razlikoval glede na izbirne predmete trženje in blagovnanstvo ali knjigovodstvo. Glede na to bodo prihajali iz šole različno usposobljeni ekonomsko—komercialni tehniki.«

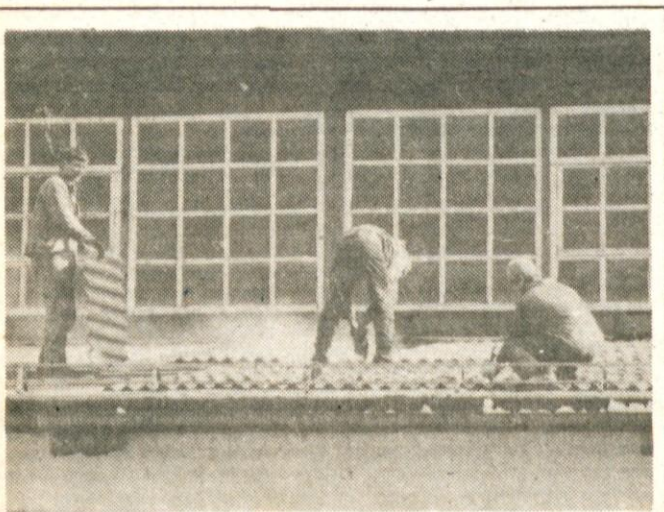
● Upoštevali ste torej tradicijo izobraževanja?

»Da, tako je najbolj prav. Srednja šola za trgovinsko dejavnost bo izobraževala predvsem prodajalca in kvečjemu po en oddelček ekonomsko—komercialnega tehnika tistega profila, kjer bodo učenci vzeli za izbirni predmet trženje in blagovnanstvo. V srednji ekonomski in družboslovni šoli pa bomo izobraževali izključno ekonomsko—komercialnega tehnika, pri katerem bo izbirni predmet knjigovodstvo. V Radovljici »podružnica« ostane, program bo enak kot v matični šoli. Pa še to: program ekonomsko—komercialnega tehnika postaja zahtevnejši, v drugem letniku bo obvezen drugi tuji jezik. To je pomembno zlasti za učence, ki bi po štirih letih radi študirali. Lahko se bodo vključili na dvanajst fakultet brez diferencialnih izpitov. Že zdaj gre prek 60 odstotkov naših absolventov naprej.«

● Čeravno gre razen vsebinskih novosti v bistvu le za organizacijsko preobliko pod plaščem ekonomske usmeritve, se bosta morali obe kranjski šoli bolj kot doslej povezovati predvsem zaradi učencev, ki ne bodo zmogli pete stopnje in se bodo preusmerjali na četrto, ki bo lahko v drugi šoli.

Zato je zlitje poslovno—finančne in trgovinske dejavnosti v en program lahko tudi dobra priložnost za resno razmišljanje o novi skupni šoli v centru usmerjenega izobraževanja za Zlatem polju. Obe šoli sta pretesni, tudi po 36 učencev je v enem oddelku, obe imata dvoizmenski pouk in težave pri organiziranju interesnih dejavnosti učencev. Če bi prodali obe sedanjí stavbi, bi gotovo zanj iztržili dovolj denarja za dober štart skupne naložbe.

H. Jelovčan

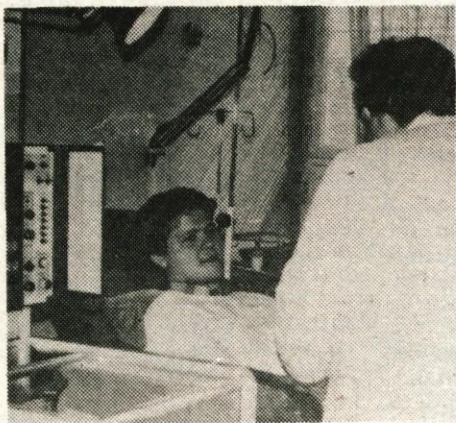

Sneg je marsikje načel strehe. Foto: G. Šinik

Zavod za transfuzijo krvi

Kri (vedno bolj) rešuje

Ljubljana — V organizaciji Rdečega križa pride v Zavod za transfuzijo krvi vsak dan vsaj 250 krvodajalcev, saj potrebujejo najmanj toliko odvzemov krvi. S tako organiziranim zbiranjem dragocene tekočine že vsa leta po vojni je ta dejavnost dosegla evropsko raven, saj je krvodajalcev med prebivalstvom skoraj šest odstotkov. Medicina zdaj uporablja manj polne krvi, vse več pa njenih posameznih sestavin. Solidarnost krvodajalcev je velika: ni se še zgodilo, da bi klic domov ali v službo za izreden odvzem krvi ostal brez odziva.

Z aparatom za citoferezo iz krvodajalčeve krvi jemljejo posamezne celične elemente. — Foto: L.M.

Na prvi pogled se v Zavodu za transfuzijo krvi zadnja leta ni veliko spremenilo. Vsaj tak občutek ima krvodajalec, ki enkrat na leto (ali redkeje ali pogostejše) stopi v stavbo na Šlajmejerjevi ulici v Ljubljani. Ista čakalnica, enak način iskanja kartotek, pregled pri zdravniku, odvzem krvi, malica v jedilnici. Ta zunanji videz pa prikriva spremembe; a ne glede krvodajalstva, temveč predvsem glede uporabe krvi.

»Prav na tem področju so nastale v zadnjih letih velike spremembe,« pravi dr. Melanija Vuksan — Pantović, ki je v Zavodu vodja terenske ekipe. »Količina krvi, ki jo Zavod s svojimi oddelki zbere drugod po Sloveniji, je že nekaj let dokaj stalna, okoli 45 tisoč litrov. Medicina pa seveda napreduje, večajo se potrebe po krvi. S količino krvi, ki jo, na primer, zberemo v Zavodu, zdaj že ne bi mogli več kriti vseh potreb sodobne medicine. Zato že nekaj časa pada poraba polne krvi predvsem na račun porabe drugih sestavin v krvi. Tako imenovana komponentna terapija, ki se je že uveljavila v svetu, pa tudi pri nas, omogoča, da lahko z

isto količino krvi pomagamo več bolnikom. Iz ene vrečke krvi lahko izločimo plazmo, eritrocite, levkocite in trombocite ter s tem pomagamo več bolnikom.«

Predelavo krvi oziroma delitev na celične elemente opravljajo v laboratorijih Zavoda za transfuzijo. Morda je manj znano, da kar okoli 24 tisoč krvodajalcev na leto daruje kri samo za izdelavo krioprecipitov, sestavine, ki jo v Zavodu pripravijo za zdravljenje hemofilije. V Sloveniji potrebujejo na leto šest tisoč steklenic te vrste krvnega pripravka; to pomeni, da štirje krvodajalci lahko omogočijo napolnitev le ene steklenice pripravka, potrebnega hemofilikom. Sicer pa je v Zavodu že vsa leta organiziran tudi poseben odvzem krvi, kot imenujemo postopke, ki se razlikujejo od običajnega odvzema. Sem sodijo plazmafereze, od takih pogostejših, ko darovalcu odvzamejo le krvno plazmo, do posebnih plazmaferez, med katerimi so pomembne predvsem tiste, ki se uporabljajo za izdelavo gammaglobulinov za zaščito porodnic z RH negativno krvjo. Zadnje čase je postopek plazmafereze krajši, saj so v Zavodu dobili modernejšo opremo, ki je prejšnji čas odvzema plazme z dveh ur skrajšala na pol ure. Naploh kaže, da bo nujno potrebna posodobitev vendarle hitreje prihajala tudi v Zavod za transfuzijo krvi.

»Ledenica« — čeprav je kri možno hraniti na hladnem do enega meseca, pa so zaloge pogosto le nekajurne.

Napake ne sme biti: v skupnem laboratoriju ponovno preverjajo krvne skupine odvzeti krvi.

Lani so dobili tudi računalnik, ki bo poenostavil vodenje kartoteke krvodajalcev, ki bo dajal hitre in točne podatke o njih skupinah in sploh omogočal boljše organiziranost krvodajalstva.

»Med novo opremo je tudi najodobnejša aparaturna za hitro in natančno ugotavljanje okuženosti krvi z nalezljivimi boleznimi. Seveda že doslej laboratorijsko pregledajo vsi količino krvi. Dosedanjim preiskavanjem zlatenice in sifilisa se je lani januarja pridružilo tudi testiranje okuženosti z virusom. Bolniki, ki dobe kri oziroma nekatere sestavine, so v največji možni meri zaščiteni pred takimi okužbami. Krvodajalci prav tako, saj za odvzem že vsa leta uporabljamo igle za enkratno uporabo, ki se da ne morejo prenesti nikakršne okužbe, pravi dr. Vuksanova.

Med novostmi, ki so se jih v Zavodu lotili, je tudi postopek za pridobivanje klinične plazme in plazme za obrambo proti noricam. Poskusno testirajo kri na citomegalovirus, ki bi lahko povzročil obolenje nekaterih skupin bolnikov. To bo še posebej pomembno, ko se bodo v bolnišnicah gostje lotevali presajanja človeških organov. Skratka — kri je postala nenadoma bolj zdravilo, s katerim zdravi pomagajo bolnim in poškodovanim preživeti in ozdraveti. Če so se spremenila razmerja — potrebe po polni krvi — pa zdaj napreduje medicina zahteva vse več komponent krvi. To pa omogoča tudi uspešno zdravljenje lezni, ki jim medicina še pred nedavnimi niso bila kos.

44 avtorjev je poslalo 120 izdelkov

Bodo osle in čaplje zamenjali domiselni spominki

Kranj, 12. marca — Na priložnostni razstavi v hotelu Creina je Gorenjska turistična zveza predstavila bero prvega natečaja za gorenjski turistični spominek, ki je bil zelo uspešen, saj je 44 avtorjev poslalo 120 izdelkov. Pogovor z avtorji pa je pokazal, kako težavna je pot od predloga do prodajne police, in prav GTZ ima tu prednost, saj ima biro za turistično propagando, ki zbira tudi izdelovalce turističnih spominkov.

Kako revna je pri nas izbira turističnih spominkov, seveda ni treba pripovedovati. Tudi pogledi nanje so različni, včasih tudi prepirljivi, kaj je kič in kaj ni. Akcija Gorenjske turistične zveze oziroma njene biroja za turistično propagando je pohvale vredna. Natečaj za nov gorenjski turistični spominek, ki se je iztekel konec januarja, je bil presenetljivo uspešen, in obljuba, da ga bodo prirejali vsaki dve leti, je zato zdaj toliko bolj trdna.

Predsednik komisije, ki je podelila nagrade in priznanja, Boris Bogataj, je dejal, da je bilo v zadnjem času v Sloveniji več podobnih akcij in da se počasi bistri tudi pojem turističnega spominka, to je lahko vsak predmet, ki ga turist nekje dobi, kupi ali celo vzame.

Marjan Platovšek iz Ljubljane je za maskoto Kekca prejel prvo nagrado (100 tisoč dinarjev) in prav Kekec ima največ možnosti, da kmalu pride na prodajne police, saj avtor že išče kooperante za njegov Studio Time.

Pogled na turistične spominke torej postaja zelo širok in s tem si Boris Bogataj razlaga tudi izjemno uspešnost zadnjih natečajev. Tako so, denimo, v Ljubljani po stari zasnovi natečaja pred leti dobili le štiri predloge, po novem pa skoraj 300 predmetov.

Pot od predloga do dobrega turističnega spominka pa je seveda dolga, vmes je način izdelave in material, ki morata na koncu ujeti pravišno ceno. Prav GTZ pa ima pri tem prednost, je dejal Boris Bogataj, saj ima biro za turistično propagando, ki bo avtorje povezal z izdelovalci. Takšne službe turistične društvene organizacije drugod po Sloveniji nimajo in prav po zgledu gorenjske ju nameravajo osnovati v Mariboru in Ljutomeru.

Največ možnosti, da kmalu pride na prodajne police, ima bržkohe prvonagrajena maskota Kekca, ki je izoblikovana do te mere, da njen avtor, Marjan Platovšek, že išče izdelovalca. Soroden način izdelave bo potreben tudi pri tretje-nagrajeni, maskoti Zlatoroga, ki pa stilno še ni dodelana tako kot Kekec.

Prijetna novost pa so miniaturni panji s panjskimi končnicami, ki so prejeli drugo nagrado. Njihova posebnost je namreč uporabnost, saj imajo v notranjosti kos satja z mehom, ki ga turist lahko poskuša, panje pa ohrani kot okras. Panjske končnice bi imele lahko različne motive, kar bi privlačilo zbiralce. Slavko Cankar je povedal, da izdelava lesenega dela ni problematična, težave pa je imel s satjem, ki ga je v tem času težko dobiti. S po-

močjo Medexa mu je uspelo napolniti prvih sto panjev, ki jih je pripravil za veliko razstavo panjskih končnic v Zürichu. S turistično propagando akcijo v Švici bodo pred sezono dali poudarek slovenski posebnosti — čebelarstvu, goste bodo sprejemali s frakeljnomo medicine, škofjeloškim kruhom in omenjenim malim panjem s satom.

Tudi med preostalimi predmeti, ki so prispeli na natečaj, je bilo veliko domiselnih. Pri nekaterih bi kazalo odpraviti le drobne pomanjkljivosti, drugi tako rekoč kličejo izdelovalce. Podelili so štirinajst pisemenih priznanj: Ivanki Matjažič iz Ljubljane za okrasno blazino Bike, Toniju Mežanu z Bleda za vezen prtček, Andreju Ozebku iz Radovljice za

Slavko Cankar iz Mengša je za miniaturne panje s panjskimi končnicami prejel drugo nagrado (50 tisoč dinarjev). Za izjemno zanimiv turistični spominek je dosti zanimanja in za razstavo v Švici bo naredil prvih sto kosov.

Zdenko Prosen iz Laškega je za maskoto Zlatoroga prejel tretjo nagrado (30 tisoč dinarjev).

ročno izdelane golobe, Pionirski šolski zadrugi iz Predmostja za pleten koš in košari, Matjažu Matku iz Novega mesta za okrasne glinaste zvonce, Janezu Zimi iz Mojstrane za skulpturo in druge lesene predmete. Svit iz Kamnika za kolekcijo keramičnih vrčev, Turističnemu društvu Tržič za čehovski predmet, med katerimi je posebej zanimiva nogavica — hrastov list (pravi gorenjski spominek!), Jerneju Ručigaju iz Bleda za ročno tkanino, hlinjske Bele za ročno tkanino, Petru Hladniku za prevleko za blazino, nerju iz Škofje Loke za prtiček, v modrotisku, Ljubu Kožicu iz Kranja za sliko z jesenskim krajem, povim listom, Jerneju Rodmanu iz Tržiča za lesene predmete in čevljarstvo luč, Škofje Kemperle iz Kamnika za vezen prtček in Rastu Kirinu iz Ljubljane za celotno grafiko podobno Gorenjske.

Odkupili pa so idejne osnutke Bleda in Bohinja za piktogram (pisave s podobnimi), ki jih je izdelal Klemen Rodman z Rodin pri Zirovnici. Že prvi natečaj je dal torej ko zanimivih in domiselnih predlogov, da bodo morda osnutki čapljne in podobna neokusna krama kmalu izginili s prodajnih polic, če bodo seveda toliko vnuem, kot so jo pokazali avtorji, zmogli tudi izdelovalci.

M. Volčjak

Inšpektorji ugotavljajo: škatle, vreče in zaboji z živili so za ženske pretežki

Trgovke nimajo krpanovske moči

Kranj, 13. marca — Zgodba o Martinu Krpanu, silaku z Vrha pri Sv. Trojici, ki je kot za šalo prestavljal kobilico, je vsem bolj ali manj poznana. Proizvajalci živih brčaz pozabljajo, da naše trgovke nimajo krpanovske moči, in jim še naprej pošiljajo v trgovine 50 – kilogramske vreče sladkorja, škatle s tridesetimi kilogrami piškotov, zaboje s šestnajstimi steklenicami olja, velike čebre kislega zelja in repe... Če je treba vse to znesti v trgovino po stopnicah iz kleti ali zložiti visoko na police v skladišče, potem so naporji še toliko večji.

Sanitarni inšpektorat in inšpektorat dela Uprave inšpekcijskih služb za Gorenjsko, ki sta marca pregledala 47 naključno izbranih živilskih trgovin od 335, kolikor jih je na Gorenjskem, sta ugotovila, da so živila v več primerih pakirana v zavite in škatle, težke 20 kilogramov, v posameznih primerih pa tudi 30 kilogramov ali celo več. To je težja, ki po mnenju zdravstvenih delavcev presega telesne (fizične) zmogljivosti žensk. Večina skladišč v naših živilskih trgovinah je takih, da je treba živila zaradi prostorske utesjenosti večkrat preložiti, jih zložiti visoko na police in podobno. Problem je še toliko večji, ker so trgovine v povprečju slabo opremljene z različnimi tehničnimi pripomočki, kot so vozički in dvigala. Veliko trgovin, predvsem starejših, je zgrajenih tako, da teh pripomočkov niti ni mogoče uporabljati. Ponekod je skladišče v kleti in je treba vse prodajno blago znesti v trgovino po stopnicah. Trgovke uporabljajo za prenos embalaže, predvsem različnih zabojev, kavlje, vendar niso vedno primerni. To velja predvsem za embalažo, v kateri je kruh. Zaboji, ki se je drsal po tleh, se namreč že naslednji hip znajde na drugem zaboji, napolnjenem s kruhom.

Upoštevati moramo, da je od vseh zaposlenih v živilskih trgovinah na Gorenjskem 95 odstotkov žensk in da so le redke trgovine, ki imajo med zaposlenimi tudi moškega, a še ta je ponavadi poslovođa in nima vedno časa za prenašanje težkih vreč, škatel, zabojev...

Inšpektorat dela in sanitarni inšpektorat predlagata republikanskim pristojnim organom, naj sprejmejo predpis, s katerim bi prisilili proizvajalce, da živil ne bi pakirali v škatle, vreče ali zavitke, ki bi bili težji od 15 kilogramov. Takšno pobudo so pred leti dale že trgovke, vendar so jo upoštevali le redki proizvajalci.

Po podatkih dispanzerjev za medicino dela so za delavke, zaposlene v živilskih trgovinah, značilna obolenja hrbtenice in sklepov, krčne žile, prehladi in pogoste krvavitve v času nosečnosti. V kranjskih živilih, na primer, premešajo delavke, pri katerih se pojavljajo obolenja, najprej v trgovine in lokale (v Bonboniero), kjer ni treba prekladati težkih škatel in vreč z živila — če pa tudi to ne pomaga, jih zaposlijo v pisarnah, kjer opravljajo manj zahtevna dela. To je le »gašenje požara«, solidarnost do delavk, ne pa rešitev, kajti zdravje je mogoče hitro zapraviti, zelo težko pa ga je ponovno pridobiti.

Pa ne gre le za embalažo, za pretežke vreče in škatle, ki jih morajo prenašati in prekladati trgovke. Izolacija tal v trgovinah je na mestih, kjer se zaposleni največ zadržujejo, za delikatesnimi pulti in puli z zelenjavo, neprimerna in nezadostna. Zaposlavljeni so tudi blagajne, ki so v bližini vhodov, na prepihu, spreminja se tudi temperatura. Podobno je v skladiščih v času, ko jih polnijo s prodajnim blagom. Vrata so odprta ali priprta, nastaja prepih,

ki poslabšuje delovne razmere in povzroča razna obolenja.

Število zaposlenih v živilskih trgovinah se vsako leto zmanjša za en do dva odstotka. Trgovke, ki so znane kot vestne delavke in iskane v raznih finančnih in knjigovodskih službah, odhajajo drugam zaradi višjih osebnih dohodkov, lažjega dela, manjše odgovornosti in manjše izpostavljenosti kritiki občanov. Vse manj mladih se odloča za trgovski poklic. Blejski Špeceriji primanjkuje 15 kvalificiranih trgovk, Loka iz Škofje Loke 36, jeseniški Rožci 2, tozdu Delikatesa 10, krajiskim Živilom 40 — in tako dalje. Trgovske organizacije se v stiski za kadre zaposlujejo tudi ljudi, ki so drugačnega poklica ali celo brez kvalifikacije. To kajpak zmanjšuje kakovost dela, zlasti kakovost postrežbe.

Število trgovk se zmanjšuje, obseg prodaje pa narašča. Ljudje ne kupujejo več na zalogo olja, moke, sladkorja in drugih živil, temveč sproti. To samo dodatno otežuje delo. Gradnja in širitve trgovin tudi ne sledita širitvi naselij: v jeseniški občini je bilo v zadnjih petih letih zgrajenih 600 družbenih stanovanj, v radovljiški 520, v kranjski 1511, v škofjeloški 701; veliko je bilo tudi zasebnih gradenj.

Marsikdo se tudi sprašuje, zakaj živilske trgovine ne prodajajo le mleka, kruha, olja, sladkorja, mesa in drugih osnovnih živil in zakaj že tako tesne skladiščne in prodajne prostore utesnjujejo še s kozmetiko, oblačili, posodo... Razlog je preprosto: pri prodaji osnovnih živil je zaslužek skromen, medtem ko je pri kozmetiki, oblačilih in podobnem blagu marža precej višja — torej je tudi boljši zaslužek.

C. Z.

KLICAJ ZA VARNOST

Smučišče je kot široka cesta

V letošnji zimi sta na gorenjskih smučiščih ugasnili že dve mladi življenji. Nesreči sta se zgodili v različnih okoliščinah. Prvi, na Kobli nad Bohinjsko Bistrico, sta otrovala neučakanost smučarjev in nespoštovanje predpisov, ki ne dovoljujejo vožnje na teptalcu snega (zunaj kabine). Dijak iz Ljubljane je padel pod drobilec snega, ki ga je zgrabil in mu prizadejal tako hude poškodbe in rane, da je umrl. Druga nezgoda, ki se je končala s smrtjo, se je pripetila za Zatrniku. 18 – letno dekle iz Breznice je v Cikeljmanovi strmini zapeljalo s proge in z glavo nesrečno udarila v smreko. Zdravniki iz jeseniške bolnice so se bojevali za njeno življenje, vendar brez uspeha — dekle je po enajstih dneh, prejšnjo sredo, umrla.

Nekaj nesreč je bilo tudi na drugih gorenjskih smučiščih: na Voglu sta se zaletela mož in žena; krajši konec je potegnila žena, ki je morala na zdravljenje. Na Starem vrhu sta trčili smučarki in so obe odpeljali v bolnico; nevešči smučar pa je pri vožnji z vlečnico padel v najbolj strm delu smučišča, se potem valil po strmini in utrpel hude poškodbe...

Kaj botruje nesrečam? Najprej je treba vedeti, da smučišče ni dirkališče in da tudi na njem veljajo »pravila igre«, ki jih smučarji slabo poznajo ali jih zavestno kršijo. Smučišče je kot široka cesta s številnimi ovinki, klanci, križišči (brez semaforjev), polna nevarnih pasti. Precenjevanje sposobnosti, divjanje v gneči, smučanje pod vplivom alkohola, objestnost in nasploh pomanjkanje občutka za varno vižuganje so najpogostejši razlogi za zlome, zvine, izpahe, odrgnine — in tudi za smrt. Opozorilo »na cesti nisi sam« velja tudi za smučišče.

C. Zaplotnik

NESREČE

Omahnili z okna

Železniki, 9. marca — 32-letni Anton Megušar iz Dražgoš, ki je zaposlen kot kurjač v Alplesovem obratu Toplarna, je nameraval skozi okno v prvem nadstropju poklicati sodelavca, preveč se je nagnil naprej in je omahnil pet metrov in pol globoko. Zlomil si je nogo, zapestji in dobil udarce po glavi.

Ni upošteval opozorila

Jesenice, 10. marca — 29-letni ključavničar Matevž Korenč iz Jesenic je kljub opozorilu, da pri odpravljanju poškodb na železničarskem vagonu ni dovoljena uporaba varilnega aparata, varil levo steno vagona, ki je bil že naložen z izdelki iz hrastniške steklarne. Vžgala se je kartonska embalaža v vagonu. Požar je povzročil za 500 tisoč dinarjev škodo.

Nesreča na »skakalnici«

Podvin, 11. marca — 27-letni Senad Medić iz Jesenic je danes jutraj vozil od Radovljice proti Podvinu. V strmem klancu, imenovanem »skakalnica«, je fičko zaradi okvare na motorju obstal. Medić in sopotnik sta hotela spraviti avto v pogon s tem, da sta ga porinila po klancu navz-

dol. To jima ni uspelo, zato sta avto porinila na desno stran vozišča (gledano v smeri Podvina), in sicer tako, da je bil avto še vedno en meter na cesti. V tem trenutku je nasproti pripeljal z osebnim avtomobilom Blaž Finžgar iz Nove vasi, ki na spolkem in zasneženem cestišču ni mogel ustaviti, zaletel se je v fičko, ga porinil 12 metrov pod cesto, nato pa z avtom še 60 metrov »plesal« po cesti in se ustavil na makadamski poti ob magistralni cesti. Med zanašanjem je zadel pešakinjo, 28-letno Čamilo Budimlić in leto dni mlajšo Farzilo Tanjić iz Ljubljane, ki sta bili prej izstopili iz Medićevega avtomobila. Prva se je hudo ranila, druga lažje.

Prehitevanje v smrt

Vrba, 13. marca — 42-letni Stjepan Ivanović iz Ljubljane je z osebnim vozilom nameraval prehitevati avtomobil, ki je vozil pred njim po magistralni cesti od Žirovnice proti Radovljici. Prehitevanje mu ni uspelo, sunovito je zavrl in zavil nazaj na desno, zapeljal na neutrjeno bankino, odtod pa je vozilo odbilo na nasprotni vozni pas, po katerem je z osebnim avtomobilom pripeljala 38-letna Francka Slivnik iz Jesenic, ki kljub zaviranju nesreče ni mogla preprečiti in je trčila v bočno stran Ivanovičevega avtomobila. Ivanović je med prevozom v jeseniško bolnico umrl, Slivnikova pa se je v nesreči lažje ranila. Škode na avtomobilih je za 4 milijone dinarjev.

Poziv pričam

Kranj, 16. marca — Šestega marca letos se je na avtobusnem postajališču na Škofjeloški cesti na Laborah pripetila prometna nesreča, v kateri se je huje poškodoval pešec, 58-letni Franc Cotman iz Šenčurja. Cotmanu je na pločniku spodrsnilo in je padel pod kolo Alpetouravega avtobusa, ki mu je zapeljal čez nogi. Voznik ni opazil, da se je kaj zgodilo in je odpeljal naprej. Postaja milice Kranj ponovno prosi očividce nesreče — ljudi, ki so bili na postajališču, in potnike v avtobusu, naj se oglašijo na postaji ali pokličejo po telefonu številko 92 ali 23-791, da bi pomagali pojasniti nekatere okoliščine nezgode.

Promet v Planici

Brez večjih zastojev

Planica, 15. marca — Čeprav je bilo v petek, soboto in nedeljo v dolini pod Poncami okrog 660 avtobusov in 7300 osebnih avtomobilov, v prometu ni bilo večjih zastojev in težav, je dejal Jože Ajdišek, samostojni inšpektor Uprave za notranje zadeve Kranj. »V petek, ko je bilo po naših podatkih v Planici 12 do 15 tisoč ljudi, je voznikom osebnih avtomobilov povzročal preglednice le zaledeneli vzpon pri vstopu na parkirišče. Največ težav je bilo v soboto, ko je bilo v Planici in njeni bližini 380 avtobusov in 3800 osebnih vozil. Na Jesenicah, kjer smo ločevali vozila z nalepkami in brez njih, je nastal prometni »zamašek«. Planica pa se je tega dne praznila do petih popoldne, dve uri in pol, kar je ob tako velikem številu vozil in obiskovalcev povsem normalno. V nedeljo so okrepili prodajno službo na Jesenicah, vendar je bil tokrat obisk nekoliko manjši kot v soboto in zato tudi v prometu ni bilo nobenih zastojev.«

Miličniki in tisti, ki so tri dni skrbeli za red in varnost v Planici, so se ubadali tudi z drugimi, ne samo prometnimi problemi. Izgubljenim otrokom so iskali starše, poskrbeli pa so tudi za tiste, ki so ob planiškem prazniku in novem rekordu preveč nazdravljali. Lažji »bolniki« so se zdravili v šotoru ob velikanki, težje so napotili v zdravstveni dom.

C. Z.

V radovljiški občini

V vsaki krajevni skupnosti vsaj eno gasilsko društvo

Radovljica, 13. marca — Ko so februarja letos v Podnartu ustanovili prostovoljno gasilsko društvo, v radovljiški občini ni več krajevne skupnosti, ki ne bi imela vsaj enega društva. V občinski gasilski zvezi so dali tudi pobudo, naj bi ustanovili gasilsko društvo še v nekaterih večjih delovnih organizacijah (v petih že delujejo), vendar na to ni bilo pravega odziva.

»V gasilski zvezi smo lani s prizadevnim delom organov zveze in njenih komisij ter s sodelovanjem društev uresničili skoraj vse zastavljene cilje,« je v petek na občnem zboru dejal Jože Smole, predsednik radovljiške gasilske zveze in nato navedel tudi naloge, pri katerih so ostali na pol poti. »Iz lanskega leta prenašamo v letošnje leto naloge s področja strokovnega izobraževanja članstva in uspešni smo bili tudi pri ustanavljanju društev Mladi gasilec po osvojenih šolah. Nekatere krajevne skupnosti oziroma gasilska društva še vedno nimajo popolnih načrtov požarne varnosti. Šepa tudi obveščanje javnosti o našem delu. Občni zbori so bili dobro obiskani; samouprave, socialistične zveze in drugih družbenopolitičnih organizacij. To je potrdil tudi delegat gasilskega društva Begunje, ki je dejal, da se je od vseh povabljenih na občni zbor odzvala le predstavništva Rdečega križa. Mar to pomeni, da je požarno varstvo le stvar gasilcev?«

Izbrpno in kritično je o delu zveze in društev poročal tudi poveljnik Ivan Lunar: »Komisije, ki jih je pooblastil požarni inšpektor, so pregledale 227 stanovanjskih hiš, gospodarskih poslopij in obrtov. Osemnajst društev od skupno 37 tega ni storilo. Pregledali so tudi 293 hidrantov, vendar je to delo spet opravila samo polovica društev.«

V krajevni skupnosti Podnart, kjer so februarja letos ustanovili gasilsko društvo, so lani zgradili protipožarni bazen. Nove avtomobi-

le so dobila gasilska društva Mošnje, Savica—Polje in Kupljenik, cisterno Creina društvo v Gorjušah, avtomobilsko leste, dolgo okrog trideset metrov, pa gasilci na Bledu. »Strojni park«, v katerem je 40 različnih gasilskih avtomobilov in 101 črpalka, se počasi stara. To velja predvsem za avtomobile. V društvih ugotavljajo, da tudi s prirejanjem vesel in s prispevki krajanov in delovnih organizacij vse težje zberejo potrebni delež za nakup novega avtomobila.

Društva iz radovljiške občine so lani posredovala pri 41 požarih in šestih neurjih in poplavih. Šestkrat je zagorelo v delovnih organizacijah, sedemkrat v gozdovih, petkrat na travnikih, prav tolikokrat v kočah, barakah in drvarnicah, štirikrat v stanovanjih, trikrat na smetišču, v dimnikih in kurilnih napravah, v avtomobilih — in tako dalje. Požari so povzročili za več kot 43 milijonov dinarjev škode, od tega 37 milijonov družbenemu in šest milijonov zasebnemu premoženju.

C. Zaplotnik

Gasilski podarim — dobim

V slovenski gasilski organizaciji po eni strani poudarjajo, da je treba več pozornosti namenjati izobraževanju članstva in strokovnemu delu in manj vlagati v zidove, po drugi strani podpirajo gradnjo rekreacijskega in izobraževalnega centra na Travnici gori. V radovljiški gasilski zvezi nad to pobudo niso navdušeni, v Gasilski zvezi Slovenije pa po vzoru smučarske organizacije že razmišljajo o akciji »podarim — dobim«, s katero naj bi zbrali denar za gradnjo doma in za ureditev gasilskega muzeja. Vse naj bi potekalo tako kot v smučarji: gasilci naj bi prodajali kupone, trikrat na leto bi bilo žrebanje, bogate bi bile tudi nagrade.

Gasilci bodo zavzeli Bled

Od 28. do 31. maja bo na Bledu 7. mednarodno srečanje gasilcev, na katerem bo sodelovalo več tisoč gasilcev. Gostitelji bodo gorenjske občinske gasilske zveze.

Zapleti z oblekami

Gasilci so nekdanj nosili ob slovesnostih modre obleke, potem so jih zamenjali s sivimi, zdaj pa naj bi spet oblekli modre. V društvih ocenjujejo, da bi morali o tem vprašati tudi članstvo, ne pa da odloča neki forum, ki ne ve, kako težko je bilo zbrati denar za nabavo zdajšnjih uniform. Društva za to nimajo dovolj denarja, občinska zveza tudi ne, zato se je eden od delegatov občnega zbora upravičeno vprašal, ali bodo hodili na slovesnosti tako pisani, kot je različna čreda na paši.

*Nadvice smo zadovoljni. Dosegli smo četrto in enajsto mesto v soboto in drugo in četrto mesto v nedeljo. Pohvaliti je treba Zupana in Mirana Tepeša. V soboto je bil njegov skok ocenjen tudi za eno dvajsetico. To je po moje prva najvišja ocena, ki jo je dobil jugoslovanski skakalec. Takšne Planince še ni bilo. Imeli smo izjemno srečo z vremenom. Pri-
mož Uлага? Skakalci, ki niso v formi, ne skačejo dobro na velikankah. Tudi Vettori je odšel domov, pa Neulaendtnr. Ta eden bo Primož vadil, da bo lahko odšel na finale v Holmenkolen.»
dejal v nedeljo direktor jugoslovanskih nordijskih reprezentanc.

DELAVSKA UNIVERZA ŠKOFJA LOKA

za šolsko leto 1987/88 vpisuje v naslednje verificirane programe študija ob delu

1. PROGRAMI SREDNJEGA USMERJENEGA IZOBRAŽEVANJA

- za naziv KUHAR in NATAKAR v sodelovanju s srednjo šolo za gostinstvo in turizem Bled, IV. stopnja zahtevnosti, izobraževanje traja 3 leta
- za naziv EKONOMSKI TEHNIK v sodelovanju s srednjo šolo ekonomske in družboslovne usmeritve Kranj, V. stopnja zahtevnosti, izobraževanje traja 4 leta

2. VIŠJEŠOLSKI PROGRAMI

- za naziv STROJNI INŽENIR v sodelovanju s fakulteto za strojništvo Ljubljana, ki je pripravljena izvajati prva dva semestra VIP v Škofji Loki, VI. stopnja zahtevnosti, študij obsega 5 semestrov predavanj in vaj,
- za naziv VIŠJI UPRAVNI DELAVEC v sodelovanju z višjo upravno šolo Ljubljana, VI. stopnja zahtevnosti, študij traja 3 leta.

Predavanja bodo v popoldanskem času v šolskem centru Borisa Zihlerla Škofja Loka.

Oddelka bomo odprli v primeru, če bo dovolj potreb in zanimanja za posamezen študij.

Prijave sprejemamo do 25. marca 1987.

Obrazec za vpis in vse podrobnejše informacije o pogojih za vpis in poteku študija dobite v Delavski univerzi Škofja Loka, Podlubenik 1/a (Šolski center Borisa Zihlerla, I. nadstropje, soba št. 160) ali po telefonu 60-888, 62-761, interna 35.

CENTER ZA SOCIALNO DELO KRANJ

Komisija za delovna razmerja na osnovi 10. čl. pravilnika o delovnih razmerjih razpisuje

DELA IN NALOGE PRI RAČUNALNIŠTU

za določen čas s polnim delovnim časom

Kandidati morajo izpolnjevati naslednje pogoje:

- da imajo srednješolsko izobrazbo ekonomske ali družboslovne usmeritve, oz. računalniške usmeritve, lahko začetnik

Pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju razpisnih pogojev naj kandidati pošljejo v 8 dneh po objavi razpisa na naslov: Center za socialno delo Kranj, Trg revolucije 1, komisija za delovna razmerja. Kandidati bodo o izbiri obveščeni v 15 dneh po preteku roka za vložitev prijave.

KOKRA, trgovska delovna organizacija n.s.o., Kranj, Poštna ulica 1

objavlja za potrebe TOZD VB Globus Kranj prosta dela in naloge:

OPRAVLJANJE PREVOZOV S TOVORNIMI VOZILI

(za prevoz delavcev in dostavo blaga s kombijem)

Posebni pogoji: izpit za voznika B in C kategorije, tri mesece delovnih izkušenj in dvomesečno poskusno delo. Vloge oddajte v 8 dneh po objavi na gornji naslov. Obveščeni boste v 15 dneh od dneva izbire.

ZCP Cestno podjetje Kranj

Odbor za delovna razmerja DSSS objavlja prosta dela in naloge:

1. ČIŠČENJE DELAVSKEGA NASELJA — 1 delavec

Pogoji: osnovna šola, lahko brez delovnih izkušenj, trimesečno poskusno delo.

Odbor za delovna razmerja TOZD Vzdrževanje in varstvo cest objavlja prosta dela in naloge:

1. VZDRŽEVANJE STROJNIH NAPRAV V KAMNOLOMU KAMNA GORICA — 1 delavec

Pogoji: KV strojni ključavničar, 2 leti delovnih izkušenj, starejši od 18 let, trimesečno poskusno delo.

2. OPRAVLJANJE ZAHTEVNIH KLJUČAVNIČARSKIH DEL — 1 delavec

Pogoji: KV ključavničar, 3 leta delovnih izkušenj, starejši od 18 let, trimesečno poskusno delo.

3. VZDRŽEVANJE CESTE

za enoto Škofja Loka

— 2 delavca

za enoto Kranj

— 5 delavcev

(za vzdrževanje lokalnih cest)

Pogoji: priučen delavec — cestar z internim izpitom oz. strokovnim tečajem, 1 leto delovnih izkušenj, starejši od 18 let, trimesečno poskusno delo.

Za objavljena dela in naloge bodo delavci združili delo za nedoločen čas s polnim delovnim časom.

Kandidati naj pošljejo pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev v 8 dneh po objavi na naslov: ZCP Cestno podjetje Kranj, Jezerska cesta 20.

Kandidati bodo o izbiri obveščeni v 15 dneh po sprejemu sklepa.

LTH Škofja Loka TOZD Orodjarna

razpisuje javno licitacijo za odprodajo naslednjih osnovnih sredstev:

1. rezkalni stroj PGH-3/1600, izklicna cena 3.000.000 din**2. okroglo — brusilni stroj MSO FGHO 300, izklicna cena 4.000.000 din.**

Javna licitacija bo v torek, 24. marca 1987, ob 12. uri v TOZD Orodjarna, obrat Vincarje Škofja Loka.

Osnovna sredstva si lahko ogledate na dan licitacije od 8. do 12. ure. V času ogleda mora vsak interesent vplačati kavcijo v višini 10 % od izklicne cene.

Licitacija bo pisna.

Davek na promet in druge dajatve v zvezi s prodajo plača kupec. Prodaja bo po sistemu ogledano — kupljeno.

Kupnino mora kupec plačati v 3 dneh po licitaciji. Osnovno sredstvo mora kupec prevzeti v 7 dneh od dneva plačila kupnine.

Če kupec odstopi od nakupa, nima pravice do vračila varščine.

DO DINOS LJUBLJANA TOZD Priprava odpadnih surovin
Ljubljana, Titova 118

Odbor za delovna razmerja ponovno objavlja prosta dela in naloge na delovni enoti Kranj, Savska loka 24, Kranj

1. REZILEC**2. VOZNIK TOVORNEGA VOZILA IN STROJNIK NA STISKALNICI**

Pogoji:

pod 1.: kvalificiran ali polkvalificiran delavec kovinarske smeri, izpit za avtogeno rezanje, poskusno delo 1 mesec, 1 leto delovnih izkušenj

pod 2.: poklicna šola za voznike tovornih vozil ali 2- ali 3-letna poklicna šola kovinarske smeri in izpit za voznika, tečaj za upravljanje z nakladalnikom, 6 mesecev delovnih izkušenj

Dela in naloge pod tč. 2 se opravljajo v skladišču Škofja Loka, Tavčarjeva 11.

Delovno razmerje bomo sklenili za nedoločen čas, s polnim delovnim časom.

Kandidati naj vložijo ponudbe z dokazili o izpolnjevanju pogojev na naslov: Dinos Ljubljana, TOZD Priprava odpadnih surovin, Titova 118, v 15 dneh od objave.

ISKRA KIBERNETIKA Industrija merilno regulacijske tehnike, n.s.o., Kranj TOVARNA MERILNIH INSTRUMENTOV, n.s.o., Otoče

na podlagi določil statuta temeljne organizacije in sklepa 15. rednega zasedanja delavskega sveta z dne 27. februarja 1987 razpisuje imenovanje

DIREKTORJA temeljne organizacije

Kandidati morajo poleg splošnih, z zakonom določenih pogojev izpolnjevati še naslednje:

- da imajo visoko ali višjo izobrazbo tehnične ali ekonomske smeri
- da imajo 5 let delovnih izkušenj
- da znajo en tuji jezik
- da poznajo trende razvoja in proizvodnje ter strateške usmeritve temeljne organizacije in
- da izpolnjujejo pogoje, določene z družbenim dogovorom o oblikovanju in izvajanju kadrovske politike v občini Radovljica.

Ob prijavi na razpis morajo kandidati poleg drugih dokazil predložiti tudi program dela v mandatnem obdobju, za katerega se prijavljajo. Mandat traja štiri leta.

Prijave na razpis z dokazili o izpolnjevanju pogojev je treba vložiti v zaprti ovojnici v 15 dneh po objavi na naslov: ISKRA Kibernetika Kranj, Tovarna merilnih instrumentov Otoče, Otoče 5/a, 64244 Podnart, z oznako »za razpis«.

Kandidate bomo o rezultatih izbire obvestili najkasneje v 60 dneh po preteku roka za vložitev prijave.

OSNOVNA ŠOLA LUCIJANA SELJAKA KRANJ

objavlja po sklepu sveta šole

JAVNO LICITACIJO za prodajo kombi-busa IMV, reg. številka 101-050, leto izdelave 1981, registriran za leto 1987.

Izklicna cena je 1.100.000 din.

Javna licitacija bo v četrtek, 19. marca 1987, ob 12. uri na parkirnem prostoru šole, Šolska ulica 3. Prodaja bo po pravilu videno-kupljeno.

Prometni davek plača kupec najkasneje v 15 dneh po nakupu.

Ogled vozila je možen na dan licitacije od 8. ure dalje.

Informacije dobite po telefonu 064/21-591.

Mizarstvo in profiliranje lesa

OVSENIK ALOJZ

Kranj, Jezerska cesta 108 c
tel.: (064) 35-770

Nudimo več vrst ogledal, garderobne stene, mizice, kotne letve ter več vrst okrasnih letev za uokvirjanje slik in gobelinov.

Se priporočamo!

STROKOVNA SLUŽBA SIS DRUŽBENIH DEJAVNOSTI OBČINE TRŽIČ

objavlja prosta dela in naloge **VODENJE RAČUNOVODSTVA**

Poleg splošnih pogojev morajo kandidati izpolnjevati še naslednje posebne pogoje: višješolska izobrazba (VI. st. UI) ekonomsko-finančne smeri in tri leta delovnih izkušenj pri podobni delih

Delo združujemo za nedoločen čas.

Kandidati naj pošljejo pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev in kratkim opisom dosedanjih delovnih izkušenj v 8 dneh na naslov Strokovna služba SIS DD občine Tržič, Bračičeva 4/II.

GORENJSKA OBLAČILA KRANJ

Po sklepu komisije za delovna razmerja DSSS Kranj razpisujemo prosta dela in naloge

KNJIGOVODJA OD

Pogoji: končana V. stopnja strokovne izobrazbe — smer ekonomskega tehnik, 1 leto delovnih izkušenj, delo je enoizmensko in dvomesečno poskusno delo.

Prosta dela in naloge razpisujemo za določen čas — nadomeščanje delavke, ki je na porodniškem dopustu, s polnim delovnim časom.

Kandidati naj prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljejo v 8 dneh splošnemu sektorju Gorenjskih oblačil Kranj, Cesta JLA 24/a, Kranj.

Prijavljeni kandidati bodo o izbiri obveščeni v 8 dneh po opravljeni izbiri.

HOTEL GRAD PODVIN

Gostinsko podjetje Podvin, Radovljica

Komisija za delovna razmerja objavlja prosta dela in naloge:

KUHINJSKE POMOČNICE

Pogoja: končana osnovna šola in nekaj let delovnih izkušenj

Delovno razmerje bomo sklenili za nedoločen čas z dvomesečno poskusno dobo. Delo bo izmensko, osebni dohodek po pravilniku.

Kandidatke naj pošljejo vloge na naslov: HOTEL GRAD PODVIN, Podvin — Radovljica p.p. 4, v 14 dneh po objavi.

Delovna skupnost sekretariata za občo upravo in proračun

UPRAVNIH ORGANOV OBČINE ŠKOFJA LOKA

objavlja prosta dela in naloge za nedoločen čas s polnim delovnim časom:

1. VODJA FINANČNO-RAČUNOVODSKE SLUŽBE

Pogoja: visoka strokovna izobrazba ekonomske smeri in 2 leti delovnih izkušenj

2. ORGANIZATOR — PROGRAMER

Pogoja: višja strokovna izobrazba organizacijske ali ekonomske smeri in 2 leti delovnih izkušenj

Prijave z dokazili o strokovnosti in kratkim življenjepisom naj kandidati pošljejo v 8 dneh po objavi na naslov: Občina Škofja Loka, sekretariat za občo upravo in proračun, Škofja Loka, Poljanska c. 2.

Nepopolnih prijav ne bomo obravnavali.

Prijavljeni kandidati bodo o izbiri obveščeni v 30 dneh po preteku veljavnosti oglasa.

VZGOJNO—VARSTVENA ORGANIZACIJA KRANJ

Komisija za delovna razmerja vabi k sodelovanju kandidate za opravljanje naslednjih del oziroma nalog

1. HIŠNIK (za nedoločen čas)

Pogoji: končana poklicna šola — smer slikopleskar, najmanj 3 mesece delovnih izkušenj, vozniški izpit B kategorije in poskusno delo

2. PERICA — LIKARICA (za določen čas)

Pogoji: končana osnovna šola, najmanj 3 mesece delovnih izkušenj in dopoldansko delo

3. ČISTILKA ZA VRTCA KEKEC IN CICIBAN (za nedoločen čas)

Pogoji: končana osnovna šola ali vsaj 6 razredov osn. šole, en mesec delovnih izkušenj, samo popoldansko delo, delo v vrtcu Kekec se opravlja 6 ur na dan

Kandidati naj vložijo prijave v 8 dneh po objavi oglasa na naslov: VVO Kranj, C. Staneta Žagarja 19, Kranj.

vezenine bled

TOVARNA ČIPK, VEZENIN IN KONFEKCIJE BLED

DS Skupne službe in TOZD Pozamenterija Bled, objavlja naslednja prosta dela in naloge:

DS SKUPNE SLUŽBE**1. VODJA OPERATIVNE PRODAJE**

Pogoji: — dipl. ekonomist ali drug ustrezen poklic
— 5 let delovnih izkušenj pri ustreznih delih in nalogah v gospodarstvu
— družbenopolitična aktivnost

2. VODJA IZVOZA

Pogoji: — dipl. komercialist ali drug ustrezen poklic
— komercialist ali drug ustrezen poklic
— 3 leta delovnih izkušenj
— aktivno znanje enega tujega jezika

TOZD POZAMENTERIJA BLED**1. VODJA IZMENE v obratu Čipke Vintgar**

Pogoji: — mehanik ali drug ustrezen poklic
— 2 leti delovnih izkušenj
— 3-mesečno poskusno delo

2. VZDRŽEVALEC I.

Pogoji: — mehanik ali drug ustrezen poklic
— najmanj 3 leta delovnih izkušenj kot vzdrževalec II
— 3-mesečno poskusno delo

Rok za prijavo je 8 dni po objavi. Interesenti naj pošljejo prijave na naslov: Vezenine Bled, kadrovske splošni sektor, Bled, Kajuhova 1.

OSNOVNO ZDRAVSTVO GORENJSKE, o.o.

razpisuje po sklepu delavskega sveta delovne organizacije ponovno imenovanje

1. DIREKTORJA DELOVNE ORGANIZACIJE
2. POMOČNIKA DELOVNE ORGANIZACIJE

— po sklepu delavskega sveta delovne skupnosti skupnih služb OZG ponovno izbiro

3. VODJE SPLOŠNEGA SEKTORJA

Kandidati morajo poleg pogojev, ki jih določata zakon in družbeni dogovor o izvajanju kadrovske politike v občini Kranj, izpolnjevati še naslednje:

- pod 1.: visokošolska izobrazba medicinske, pravne, ekonomske ali politološke smeri, najmanj 5 let delovnih izkušenj v stroki, organizacijske in vodstvene sposobnosti ter moralnoetična neoporečnost in pravilen odnos do samoupravljanja.
- pod 2.: visokošolska izobrazba medicinske smeri, najmanj 5 let delovnih izkušenj v stroki, organizacijske in vodstvene sposobnosti ter moralnoetična neoporečnost in pravilen odnos do samoupravljanja.
- pod 3.: višja ali visokošolska izobrazba pravne, upravne ali sociološke smeri, najmanj 5 let delovnih izkušenj v stroki, organizacijsko vodstvene sposobnosti in moralnoetična neoporečnost.

Kandidati naj vloge s kratkim življenjepisom in dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljejo v 15 dneh od objave na naslov: pod 1 in 2: Kranj, Gospodstva c. 9 z oznako »razpis za IPO« pod 3: Osnovno zdravstvo Gorenje, o.o. Delovna skupnost skupnih služb, Kranj, Gospodstva c. 9, z oznako »razpis«

Kandidati bodo o imenovanju in izbiri obveščeni v 90 dneh po poteku razpisnega roka.

DELAJSKI SVET MERCATOR — ROŽNIK n.sub.o.,
TOZD Preskrba n.sub.o. Tržič,
Trg svobode 27,

razpisuje prosta dela in naloge:

1. POSLOVODJA za prodajalno št. 7 na Trgu svobode v Tržiču,
2. VEČ PRODAJALCEV za prodajalne na območju Tržiča, od tega trije za prenovljeno prodajalno št. 17 v Bistrici;

Pogoji:

- pod 1.: šola za prodajalce ali končan vzgojno-izobraževalni program za trgovinsko dejavnost in najmanj 2 leti ustreznih delovnih izkušenj
- pod 2.: šola za prodajalce oziroma z delom pridobljena delovna zmožnost ali končan vzgojno-izobraževalni program za trgovinsko dejavnost in nič oziroma 5 let ustreznih delovnih izkušenj;

Kandidati za delo v prodajalnah z živili morajo imeti opravljen tečaj iz higienskega minimuma.

Osební dohodek je po pravilniku TOZD.

Nastop dela je možen takoj.

Pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev in potrdilom o stanovanju oddajte v 8 dneh po objavi razpisa v kadrovske splošni službi TOZD, kjer boste dobili tudi vsa druga pojasnila.

DO UNIVERZITETNI KLI-
NIČNI CENTER GOLNIK

objavlja

JAVNO LICITACIJO
za FOTOKAMERE za iz-
delavo filmov

Izključna cena je 2.387.463 dinarjev.

Javna prodaja bo v petek, 20. marca 1987, ob 11. uri v tiskarni Inštituta Golnik, ogled pa bo možen vsak dan od 7. do 14. ure.

Kupci morajo položiti kavci-
jo v višini 10 % od izključne ce-
ne na dan javne prodaje do
11. ure v blagajni Inštituta.
Kupnino je treba plačati v 8
dneh po javni prodaji na žiro
račun št. 51500-603-30281 pri
SDK Kranj.

OSNOVNA ŠOLA
JOSIPA BROZA TITA
PREDOSLJE

Komisija za delovna razmer-
ja razpisuje prosta dela in
naloge

UČITELJA MATEMATIKE
TEHNIČNEGA POUKA

za določen čas (nadomešča-
nje delavke, ki je na porodni-
škem dopustu) do konca šol-
skega leta. Nastop dela ta-
koj. Rok za prijave je 8 dni
po objavi razpisa.

DO KEMIČNA TOVARNA PODNART — p.o.

Odbor za delovna razmerja objavlja prosta dela in naloge:

1. VZDRŽEVANJE IN OBDELAVA KOVINSKIH IZDELKOV (ključavničar)
2. IZDELOVANJE ANORGANSKIH KISLIN IN SOLI (4 delavci)
3. OPRAVLJANJE GOSPODARSKIH, HIŠNIŠKIH IN KOMUNALNIH DEL
4. KURJENJE KOTLOV IN NADZOR NAD KOTELNIMI NAPRAVAMI
5. ČIŠČENJE PROSTOROV,

OD: približno 120.000 din

Pogoji:

- pod 1.: KV delavec (III ali IV) kovinarsko—strojne smeri in 12-mesečne delovne izkušnje v stroki
- pod 2.: KV delavec (III ali IV) in 12-mesečne delovne izkušnje v poklicu
- pod 3.: KV delavec (III ali IV)
- pod 4.: KV delavec (IV) in 12-mesečne delovne izkušnje v poklicu
- pod 5.: priučena dela

Kandidati naj pisne ponudbe z dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljejo v 8 dneh po objavi na naslov: Kemična tovarna Podnart — p.o. — splošno-kadrovska služba, 64244 Podnart.

OSNOVNA ŠOLA IVANA TAVČARJA
GORENJA VAS

Komisija za delovna razmerja objavlja prosta dela in naloge

VZGOJITELJICE

v enoti vrtec Gorenja vas — vzgojiteljska šola

Delovno razmerje sklenemo za določen čas s polnim delovnim časom — nadomeščanje delavke, ki je na porodniškem dopustu.

Nastop dela 1. aprila 1987.

Prijave z dokazili o izobrazbi pošljite v osmih dneh na naslov OŠ Ivana Tavčarja Gorenja vas, 64224 Gorenja vas.

PLANİKA

OBJAVLJA LICITACIJO NASLEDNJIH STROJEV:

stroj za mešanje lepila	36.000.— din
stroj za struženje peta-krtčenje	20.000.— din
stroj za žigosanje zg. delov	15.000.— din
stiskalnica za podplate	45.000.— din
stroj za navijanje sukanca	20.000.— din
stroj za mazanje gornjega usnja	15.000.— din
stroj za navlačenje stranic	35.000.— din
stroj za obrez zgornjega usnja	20.000.— din
stroj za glajenje — zad. gor. delov	25.000.— din
kabina za brizganje	20.000.— din
stroj za fino brušenje podplatov	70.000.— din
sekalni stroj za zgornje usnje	600.000.— din
stroj za toplo puliranje	35.000.— din
stroj za navlačenje opetja	600.000.— din
stroj za barvanje robov zg. usnja	2.000.— din
stiskalnica za lepljenje podplatov	150.000.— din
stroj za kosmatenje korit. podplatov	70.000.— din
stroj za pribijanje peta	100.000.— din
stroj za glajenje razšiva	35.000.— din
stroj za žigosanje vložkov	15.000.— din
avtomat. stroj za vezanje kartonov	100.000.— din
9 šivalnih strojev	22.000.— din
6 sesalcev za prah	12.000.— din

Licitacija strojev bo v petek, 20. marca 1987, ob 11. uri v Planiki Kranj, Savska loka 21.

OSNOVNA ŠOLA F. S. FINŽGARJA
LESCE p.o.

Komisija za delovna razmerja
objavlja prosta dela in naloge

SNAŽILK

Pogoj: končana osnovna šola

eno delovno mesto za nedoločen čas s polnim delovnim časom in
eno delovno mesto za določen čas s polnim delovnim časom.
Delo je samo v popoldanskem času. Poskusna doba traja 6 tednov.

DROGA Portorož tudi
letos v Planici

Droga iz Portoroža redno sodeluje s planinskim čajem na vseh pomembnejših zimskošportnih prireditvah v Sloveniji in na Gorenjskem. Njene čaje redno okušajo obiskovalci in smučarji na tekmah za svetovni pokal v Kranjski gori, udeleženci dupljanskih množičnih smučarskih tekov Po poteh Kokrškega odreda, tekači in tekačice na Teku treh dežel, od leta 1983 dalje pa tudi na vseh pomembnejših tekmah v smučarskih skokih in poletih v dolini pod Poncami.

Droga iz Portoroža je bila v Planici tudi letos. Vodja Droginega prodajnega mesta pod planiško velikanko, Brane Pance, je v nedeljo povedal, da je bilo za Drogin planinski čaj ves čas tekmovalstva za svetovni pokal veliko zanimanja in povpraševanja, veliko pa so prodali kuhanega Droginega vina malvazija in kajpak tudi kave. Drogini delavci so imeli vseskozi dosti dela in če jih ne bi o daljavah in vrstnem redu sproti obveščali neugnani planiški obiskovalci, bi bolj malo vedeli o dogajanju na velikanki.

Pred Droginim prodajnim mestom v Planici je bila ves čas precejšnja gneča. Pri Drogi se je ustavila

tudi družina Kern iz Kranja. Ata in mama sta naročila kuhano vino malvazija, otroci kakovostni planinski čaj. »Ustavljamo se tam, kjer se nam zdi prijetno,«

je dejal Jože; vsi pa so bili enotnega mnenja, da jih je Drogina pijača v jutranjem planiškem mrazu kar dobro ogrela.

Mirka Korelc, službenka iz Ljubljane, je povedala, da vsak mesec popijejo štiri Drogine družinske zavitke planinskega čaja. Čaj je okusen, dober, zadovoljstvo pa je še toli-

ko večje, ker z njim posredno pomagajo tudi našim smučarjem, ki nas letos razveseljujejo z lepimi uspehi. »Danes smo se odpravili na družinski izlet v Planico, z nami pa sta še znanec in svak,« je povedala Mirka. »V Drogi smo naročili dva kuhana vina in tri planinske čaje. Dobro nas je pogrelo in tudi cena ni bila pretirana.«

Droga

Čevljarna

ČEVLJARNA RATITOVEC
ŽELEZNIKI
Češnjica 37

Delavski svet ponovno razpisuje prosta dela in naloge

INDIVIDUALNEGA POSLOVODNEGA ORGANA

Poleg splošnih pogojev, določenih z zakonom o združenem delu, mora kandidat izpolnjevati še naslednje pogoje:

- da ima višjo strokovno izobrazbo obutvene, ekonomske ali organizacijske smeri s 3 leti prakse pri vodilnih ali vodstvenih delih
- da ima srednjo strokovno izobrazbo obutvene ali ekonomske smeri s 5 leti prakse pri vodilnih ali vodstvenih delih
- da ima organizacijske sposobnosti in pravilen odnos do samoupravljanja
- pri izbiri kandidatov bomo upoštevali pogoje, ki jih določa dogovor o kadrovske politiki v občini, oziroma SRS

Dela in naloge razpisujemo za 4 leta.

Pisne prijave naj kandidati z dokazili o izpolnjevanju zahtevanih pogojev pošljejo v 15 dneh po objavi na naslov Čevljarna RATITOVEC Železniki, Češnjica 37 z oznako »za razpisno komisijo«. Kandidati bodo o izidu obveščeni v 15 dneh po končani izbiri.

pridite v

**Blagovnica
Kranj**

kjer vam ponujamo:

- plastične odtočne cevi z vsemi ustreznimi dodatki
- barve, lake in druge vrste premazov
- sredstva in oblačila za zaščito pri delu
- talne in stenske obloge
- bogat izbor najrazličnejših izdelkov in pripomočkov za vaše gospodinjstvo in dom

**NOVO: konsignacijska prodaja
STREŠNE KRITINE »VILLAS«**

**OSNOVNA ŠOLA SIMONA JENKA, p.o.
KRANJ, XXXI. divizije 7/a**

Razpisna komisija razpisuje prosta dela in naloge

POMOČNIKA RAVNATELJA

Kandidati morajo poleg pogojev, določenih v 137. členu zakona o osnovni šoli, izpolnjevati še naslednje pogoje:
— da imajo organizacijske in strokovne sposobnosti, s katerimi jamčijo, da bodo s svojim delom prispevali k uresničevanju smotrov in nalog osnovne šole.

Kandidat bo izbran za štiri leta.

Kandidati naj pošljejo prijave z dokazili o izpolnjevanju razpisnih pogojev na naslov: Osnovna šola Simona Jenka Kranj, Ulica 31. divizije 7/a, s pripisom »za razpis pomočnika ravnatelja«, v 20 dneh po objavi razpisa. O izbiri bomo kandidate obvestili v 30 dneh po poteku razpisa.

MALI OGLASI

tel.: 27-960
cesta JLA 16

Bi se radi odzvali na mali oglas, objavljen pod ŠIFRO? Zaradi mnogih telefonskih pozivov in obiskov v naši malooglasni službi vam sporočamo: naslovov naročnikov malih oglasov, objavljenih pod ŠIFRO, vam NE SMEMO posredovati. Oddate pa lahko vašo pisno ponudbo, opremljeno s ŠIFRO in številko oglasa ter z vašim naslovom in morebitno vsebino, ki bi jo radi posredovali stranki, ki je oddala ŠIFRO. Ponudbe oddate pri nas, mi pa jo bomo izročili naročniku oglasa pod ŠIFRO.

Malooglasna služba

vozila

Prodajam OPEL KADETT, 1.3 LS, letnik 85, prevoženih 23.000 km. Telefon 21-511, v večernih urah 2886
Prodajam BMW isetto. Telefon 50-687 3067
Prodajam MOPED avtomatik A 3 MS, nov Zg. Besnica 79, popoldan 3068
Prodajam AUDI 50. Sp. Duplje 20 3069
Prodajam Z 750, letnik december 80. Telefon 74-832 po 15. uri 3070
Prodajam PRIKOLICO adija 440, novo, adria 390, staro dve leti. Telefon 80/612-538 3071
Prodajam GOLF, letnik 82. Breda 701, Predvor 27/a. Telefon 45-269 3072
Prodajam Z 101, letnik 1976, registriran do januarja 1988. Telefon 61-400 3073
Prodajam menjalnik Z 101. Puštal 66, Škofja Loka 3074
Prodajam MOPED M 14, letnik 1981. Telefon 64-373, popoldan 3075
Prodajam LADO 1500 L, letnik 83. Prečala 150, Kranj 3076
Prodajam SKODO 105 prodam BATE za gorenje. Telefon 80-310, popoldan 3077
Prodajam R 14, letnik 1979. Telefon 9-303 popoldan 3078
Prodajam SKODO S 100 L, registriran. Ogled popoldan. Jezerska c. 77, Kranj 3079
Ugodno prodam AVTO Z 101, letnik 1976, registriran celo leto. Basta, Sta. cesta 27, Kranj 3080
Prodajam TFS, letnik 85, prodam. Telefon 80-103 3081
Prodajam FIAT 750, letnik 80, registriran do marca 1988, z avtoradiom, delno obnovljen, za 80 SM. Telefon 22-904 3082
Prodajam DIANO, letnik 78, kleparsko obnovljeno, prodam za 52 SM. Telefon 71-518, popoldan 3083
Prodajam Z 750, vozno, neregistriran. Telefon 24-453 3084
Prodajam BMW in LADO 1500 SL. Kušar. Na Kalu 13, Naklo — popoldan 3085
Prodajam obnovljeno Z 750, starejši menjalnik in KASETOFON akai. Telefon 62-704 3086
Prodajam Z 101, letnik 76. Telefon 45-405 po 14. uri 3087

Prodajam 6 čistokrvnih nemških OVČARJEV z rodovnikom — odličnih staršev. Ogled vsak dan od 17. ure naprej. Zvone Mezek, Frankovo naselje 41, Škofja Loka 3028

Ugodno prodam več mladih PITANCEV do enega leta starosti, po izbiri. Janez Podlipnik, Križna gora 1, Šk. Loka, telefon 64-047 3029

Prodajam dve TELICI simentalci, stari 14 mesecev. Škofješka c. 22, Kranj — Stražišče, telefon 28-086 3030

Prodajam tri tedne staro TELIČKO. Trstenik 10 3031

Prodajam KRAVO bohinjko (drugo tele, breja 8 mesecev) ali TELICO simentalco, breja 6 mesecev. Anica Mulej, Krnica 72, Zg. Gorje 3032

Prodajam KRAVO za zakol in semenski krompir igor. Lahovče 12 3033

Prodajam JARKICE sorte preluk. Urh, Zasip, Reber 3, Bled 3038

Prodajam TELIČKO in BIKKA za nadaljnjo rejo. Letence 1, Goriče 3039

aparati, stroji

Prodajam črno-beli TV ei niš. Telefon 45-367 3034

Prodajam brezhiben pralni STROJ gorenje. Telefon 061/722-532 po 16. uri 3035

Prodajam barvni TV gorenje. Telefon 47-690 3036

Prodajam 2 leti star črno-beli TV gorenje 107. Telefon 62-171 ob delavnikih od 12. do 14. ure 3037

Prodajam TRAKTOR pasquali za 18 HP (kon. moči). Milan Kržišnik, Hrib pri Zmencu 7, Škofja Loka 3039

Prodajam krožno ŽAGO za razrez drv. Jože Pintar, Martin vrh 28, Železniki 3040

KRAJEVNA KONFERENCA SZDL KAMNITNIK

sklicuje

ZBOR OBČANOV

ki bo v torek, 17. marca 1987, ob 18. uri v sejni dvorani občine.

Dnevni red:

1. Izvolitev organov zbora
2. Javna obravnava osnutka zazidalnega načrta za stanovanjsko naselje KAMNITNIK I

Strokovno razlago gradiva bodo podali delavci komiteja za družbeno planiranje in urejanje prostora iz Zavoda za družbeni razvoj ter avtorji projektov.

Prodajam pletilni STROJ znamke knitax. Telefon 064/60-828, od 18. ure dalje 3041

Prodajam HLADILNIK gorenje in pralni STROJ gorenje. Zupanc, M. Pijade 8, telefon 26-903 3042

Poceni prodam šivalni STROJ z omario. Telefon 24-888 3043

Prodajam nov molzni STROJ vitrex vivotica za 5 SM ceneje od novega in VILE za seno za traktor tomo vinkovič. Mužan, Obrne 13, Boh. Bela 3044

Prodajam barvni TV gorenje safir, star 7 let, ugodno prodam. Kavčič, Gradnikova 119, Radovljica 3045

Prodajam nov ELEKTROMOTOR 5,5 KW. Peternej, Podbrezje 145 3046

STANOVANJA

Par brez otrok išče stanovanje. Predplačilo do 70 SM za eno leto. Zoran Koprena, Oprešnikova 86, Kranj 2832

Enosobno stanovanje, 48 m², na Planini, menjam za večje v Kranju — nad 80 m². Nagrada 100 SM. Šifra: Zamenjava 2837

Prodajam dvosobno komfortno stanovanje, 64,7 m², na Planini pri Kranju, lahko kredit. Telefon 34-225 3047

Zamenjam dvosobno družbeno stanovanje v Kranju za večje. Telefon 24-490 3048

Prodajam enosobno stanovanje na Planini, 45 m², delno lahko na kredit. Telefon 47-101 3049

Samska ženska išče sobo ali garsonjero v Kranju. Divna Vučenović (pri Višnjič). T. Dežmana 8, Kranj 3050

Dipl. inž. prometa na Letališču, samski moški, nekadilec, rabi garsonjero. Službeni telefon: 064/24-076 3051

Zamenjam dvosobno družbeno stanovanje, 65 m², na Planini III za enako ali večje na Planini II. Stojnič, Trg Prešernove brigade 3, Kranj. Telefon 39-101 3052

stan.oprema

Prodajam zelo dobro ohranjeno OMARO za dnevno SOBO in KAVČ. Ninič, Hrastje 22, Kranj 3053

Ugodno prodam sedežno GARNITURO. Telefon 23-376 3054

Prodajam POSTELJO in dva JOGIJA. Krek, Trojarjeva 7, Kranj — Stražišče 3055

Prodajam dobro ohranjen TRISED, cena 13 SM. Ogled vsak dan. Kondič, Podlubnik 158, Šk. Loka 3056

Prodajam dobro ohranjeno SPALNICO. Ogled vsak dan od 6. do 20. ure. Dešo Skenderović, Savska c. 3, Kranj 3057

Prodajam dva FOTELJA, MIZO in OMARO. Brane Šumrada, Trg Prešernove brigade 6, Kranj 3058

gradbeni mat.

Ugodno prodamo nove SALONITKE, 20 SLEMENJAKOV, 200 kos. zeta VIJAKOV in 185 PLOŠČ. Peter Šimenc, Kuratova 10, Kokrica 3064

Prodajam macenov LES, debeline 25 in 50 mm. Telefon 40-083, popoldan 3065

razno prodam

Prodajam semenski KROMPIR saksia in jedilnega igor. Jama 32, telefon 40-156 3015

Prodajam domača JABOLKA. Vrtnje 14, Radovljica 3016

Prodajam globok otroški VOZIČEK. Telefon 22-329 3017

Otroški VOZIČEK, športni, uvožen, malo rabljen, ugodno prodam. Telefon 50-249 3018

Ugodno prodam krznen PLAŠČ števil 16 iz zajčjega krzna. Cena 200.000.—. Divna Vučenović (pri Višnjič), Tončka Dežmana 8, Kranj 3019

Prodajam starinska dvokrilna VRATA s kamnitimi podboji. Dvorje 40, Cerklje 3020

Prodajam belo poročno obleko z rokavicami in klobučkom. Krizaj, V. Vodnika 2, Naklo, telefon 47-257 3021

Prodajam 600-litrski HLADILNIK lth z enojnimi vrati in 6 gostinskih MIZ s pripadajočimi STOLI — vse malo rabljeno. Brane Stanonik, Reteče 78, Šk. Loka 3022

kupim

Kupim zazidljivo PARCELO v okolici Kranja. Šifra: Gotovina — takoj 3059

Kupim MOTOR za VW 1200. Telefon 49-030 3060

Kupim KOSILNICO BCS ali FIGARO s tremi kolesi. Telefon 33-292 3061

Kupim smrekove, borove in hrastove DESKE in PLOHE. Mizarstvo Ovse, Jezerska cesta 108/c, Kranj. Telefon 064/35-770 3062

Kupim rabljeni TRAKTOR pasquali, 18 kon. sil. Krivec, Bohinjska Bela 62 3063

zaposlitve

Takoj zaposlim KOVINOSTRUGARJA. Pipanova 60, Šenčur 2930

Zaposlim zanesljivo žensko v izdelavi elektroničnih elementov. Telefon 064/67-063 3023

Zaposlimo ŠIVILJO ali mlajšo delavko, ki ima veselje do šivanja. Šifra: 500 3024

Zaposlim delavca. Drašler, Cementni izdelki, S. Žagarja 52, Kranj 3025

Iščemo žensko za pomoč v kuhinji v večernih urah. Telefon 23-484 3026

OSTALO

Na dom sprejem kakršnokoli delo: vrtanje, pakiranje, sestavljanje, razlaganje in drugo. Telefon 22-601 3066

izgubljeno

6. marca 1987 sem izgubila zlato broško z belo perlo — drag spomin. Pošteni najditelj prejme nagrado. Pokličite po telefonu 62-088 3014

Izgubil se je mlad pes nemški ovčar, črno-sive barve, oziroma bil je vzet na cesti v Frankovem naselju 14. februarja ob 19. uri. Sliši na ime PASTIR. Prosim poštenega najditelja, naj ga vrne lastniku proti nagradi. Matevž Jugovic, Frankovo naselje 127, Škofja Loka 2989

OBVESTILA

HITRO in POCENI delamo vse vrste fasad, ometov in tlakanje. Telefon 27-295 od 7. do 10. ure zjutraj 2918

*A dan je črn moral priti.
Bridkosti dan, o j dan solzan,
teško se je bilo ločiti,
a solze vse, ves jok zaman.*

V soboto je minilo pet let, odkar nam je zahrbtna bolezen iztrgala ljubljenega sina, brata, strica in očka

MILANA KOŠENINA iz Škofje Loke

Z bolečino v srcu se ga vedno spominjamo. Hvala vsem, ki obiskujete njegov prerani grob.

ŽALUJOČI VSI NJEGOVI

ZAHVALA

Ob prerani in boleči izgubi ljubljenega moža, sŕhnega očeta, sina in brata

MIRA AMBROŽIČA

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste nam v težkih trenutkih stali ob strani, se poklonili njegovemu spominu in ga zasuli s cvetjem. Zlasti se zahvaljujemo GG Bled, posebej tozdu Avto-prevozništvu in Delavnice, Združenju šoferjev in avtomehaničkov Bled, gasilcem, članom delovne organizacije Veznine Bled, DO Murka Lesce, učencem 6. b razreda OŠ Gorje, sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki ste ga v velikem številu spremili na zadnji poti. Govornikom hvala za tople in tolažilne besede, godbi na pihala Gorje za zaigrane žalostinke in g. župniku za obred.

**V globoki žalosti vsi njegovi
Poljšica, Gorje, Radovljica**

ZAHVALA

Ob izgubi dragega moža, očeta, starega očeta, pradedu, brata in strica

ANTONA ZAJCA

Korbčevega ata iz Valburge 15

se iskreno zahvaljujemo za izrečeno sožalja in podarjeno cvetje, hvala sosedom za pomoč, članom Gasilskega društva Smlednik za spremstvo na zadnji poti in za izrečene besede od odprtem grobu, pevcem pa za zapev žalostinke. Posebna zahvala doktorjema Jociju in Vidi Tršan ter g. župniku za obiske in lepo opravljene pogrebni obred. Vsem še enkrat najlepša zahvala.

Žalujoči: žena Albina, brat Ludvik ter sinovi in hčere z družinami

Valburga, Vižmarje, Vodice, Hrastje, Ladja, Tuningen, 10. marca 1987

ZAHVALA

V 97. letu nas je zapustila naša mama, babica in prababica

KATARINA KRIVIC roj. Finžgar, Beličanova mama

Zahvaljujemo se vsem za izrečeno sožalje, podarjeno cvetje in spremstvo na zadnji poti. Še posebno zahvalo izrekamo ZB Begunje-Ljubno, tov. Cvenku za poslovljni govor, pevcem Zupan in g. župniku za opravljene pogrebni obred.

VSJ NJENI

Ljubno, Bled, Begunje, Lesce, Zg. Gorje

V SPOMIN

18. marca pred letom dni je poln življenjskih načrtov povsem nepričakovano in brez slovesa odšel od nas

DUŠAN HAFNAR

Hvala sorodnikom, prijateljem in znancem, ki se ga še danes spominjate in obiskujete njegov prerani grob

VSJ NJEGOVI

Duplje, Stražišče

Gorenjevaščani o Rudniku urana Žirovski vrh

Soočenje dveh svetov

Gorenja vas, 15. marca — Krajani Gorenje vasi so danes na svojem zboru obravnavali poročilo o izgradnji Rudnika urana Žirovski vrh in njegovem vplivu na okolje. Rudnik naj se ne širi, je bil osnovni sklep peturnega pogovora.

Na eni strani hladen, nečuten svet tehnike, znanost, ki hoče vedno naprej, ne ozira se prida, kako, na drugi strani svet prvobitne narave, življenje, ljudje, v katerih strah pred neznanim, nerazumljenim, nevarnim še dodatno podžiga pravično željo, da živijo v čistem, zdravem okolju.

Popolno sožitje teh dveh svetov ni mogoče, lahko pa si vsaj prizadevata, da bi bilo skupno življenje čim bolj znosno. Na današnjem zboru krajanov so Gorenjevaščani sicer strpno, a odločno terjali nekaj odgovorov, ko so obravnavali poročilo o izgradnji Rudnika urana Žirovski vrh in o njegovih vplivih na okolje, o čemer bo sredi aprila spregovorila tudi škofjeloška »ekološka« skupščina. Vodstveni delavci Rudnika in Peter Stegnar iz Inštituta Jožef Stefan, ki je ena od pooblaščenih organizacij za raziskavo vplivov rudnika na okolje, so v odkritem, poštenem dialogu uspeli odgovoriti na večino vprašanj.

Rudnik s svojimi radioaktivnimi plini, zlasti radonom in njegovimi potomci, kakor tudi z drugimi življenju nevarnimi kovinami (radij, svinec) ne onesnažuje zraka in vode več kot je dopustna zgornja meja. To potrjujejo podatki meritev iz leta 1985. Vaščani so zahtevali tudi podatke o lanskim meritvah, ko je rudnik začel redno obratovati in pridobil 75 ton rumene pogače od načrtovanih 120 ton polne letne proizvodnje, s katero bo lahko v celoti zadostil potrebe jedrske elektrarne v Kr-

škem. V nasprotnem primeru, so dejali, rudnikovega poročila ne morejo sprejeti. Do skupščinskega zasedanja je rudnik dolžan objaviti tudi podatke o onesnaženju gozdov oziroma o kemičnih vplivih na okolje.

Precej govora je bilo o vlaganju rudnika v varovanje okolja ter v infrastrukturo. 20-odstotni delež za čistejšo okolje je res večji kot drugje po svetu, vendar je naš rudnik edinstven tudi po neposredni vpetosti v življenjsko okolje. Tudi za infrastrukturo, za katero je rudnik od 30-milijardne dinarske vrednosti izgradnje dal desetino, bo moral še dajati, so rekli krajan in tudi povedali, zakaj.

Najbližje sosedje jalovišča na Borštu moti neurejenost odlagališča. Kmet Dermota se je pritožil, češ da blato z jalovišča odnaša na njegove njive in da je ves pridelek krompirja segnil. Boji se tudi plaz, ki bi se utegnil sprožiti, kot se je nedavno v Zagorju. Vse ljudi iz Bačen pa moti cesta, po kateri težki tovornjaki vozijo jalovino na Boršt. Rudnik jo pozimi mora pluziti, čez leto polivati, ker se sicer strašansko kadi. Oboje slabo dela. Ob tako dragi naložbi kot je bila gradnja rudnika, res ne bi smelo biti škoda nekaj drobiža za urejeno (asfaltirano) cesto do jalovišča in za večji red na jalovišču. Glede najbolj nujnih vlaganj v infrastrukturo se bodo delavci rudnika in krajan še posebej dobili.

Kot so poudarili »uranovci«, vsaka nova tovarna rabi nekaj časa, da se uteče, da

odpravi začetne pomanjkljivosti. Obljubljajo, da bo letos drobilnica, iz katere je lani uhajalo preveč radona, letos bolje delala. Upamo, da se bodo v Brebovščici že kmalu spet naselile ribe. Pred par tedni je začela poskusno obratovati čistilna naprava za čiščenje jamske vode. Fini delci so prej uhajali, zdaj jih čistilna naprava zadrži. Na dan jih okrog osem ton odpeljejo na jalovišče Boršt. Naprava je stala okrog 800 milijonov dinarjev. Tudi hrup ventilatorjev so v rudniku uspeli zmanjšati pod mejne vrednosti, povsem utišati pa se jih, žal, ne bo dalo. Na poti so novi odkopni metodi, po kateri bi čim več jamske jalovine, ki jo odlagajo na deponijo Jazbec, pustili v jami.

Marsikatero nejasnost, bojazen so danes uspeli pregnati. Zaželen rudnik urana nikoli ne bo. Če je zaradi manjše energetske odvisnosti Slovenije od drugih že nepogrešljiv, naj se vsaj širi ne, so se zavzeli krajan. Kako bo z njegovo prihodnostjo, ne vedo niti delavci rudnika, saj tudi usoda programa jedrskih elektrarn še ni jasna. Načrtovalec slovenskega gospodarskega razvoja bi moral preusmerjati proizvodnjo in tehnologijo v manj poročno, namesto da se poraba električne energije iz leta v leto povečuje, ter izkoristiti vse alternativne energetske vire. Jedrska elektrarna Krško zdaj predstavlja 20 odstotkov v slovenski energetski bilanci, njena energija pa je bistveno cenejša od energije iz premogovnih elektrarn.

H. Jelovčan

Pesmi Dorce Kralj v posebni številki Stezic

TRŽIČ, 16. marca — Literarni večer, ki so ga tržiški knjižničarji pripravili domačinki, ljudski pesnici Dorci Kralj, se je nehote izvil iz pripravljenega scenarija in prerasel v

spontano petje njene uglasbene pesmi, »pojdi z menoj na planino«, ki jo je ob zaključku večera zapel Dani Zupan, vodja kvinteta bratov Zupan. S tem pa so številni Tržičani, ki so do zadnjega stola napolnili prostor tržiške knjižnice, dokazali kulturno lakoto po podobnih večerih. Dorco Kraljevo je še najboljše po predstavitvi z akrostihom portretiral magister Tone Pretnar, ki ji je takole povedal:

*Da bi dolgo nam živeli
Okrogle pesmice nam peli,
Radost sevali v srce
Celo noč in preko dne
In bili mladi, veseli!*

Prav slednje še kako zna Tržičanka, ki so ji mentorice osnovne šole heroja Mirka Bračiča iz Bistrice pri Trziču s sodelovanjem otrok novinarskega krožka ponudile 70 strani Stezic. To je bogato šolsko glasil, ki so ga začeli pisati otroci pred 20 leti na tej šoli. Posebna številka Stezic s pesmimi mame Dorce je že povsem pošla. Tudi to je dokaz, da vsi, ki poznajo moč ljubiteljske kulture, tudi v sedanjih vsakdanjih sivini hočejo ohraniti stik s krajem, okoljem in ljudmi.

M. Kunšič

Republiško tekmovanje Mladi in kmetijstvo

Škofjeloški zadružniki zmagali drugič zapored

Gorenja vas, 14. marca — Škofjeloški mladi zadružniki so drugič zapored zmagali na republiškem tekmovanju Mladi in kmetijstvo — lani sredi kmetijskega Prekmurja, v soboto pred domačim občinstvom v polni dvorani TVD Partizan v Gorenji vasi.

Po rednem delu tekmovanja sta imeli enako število točk ekipi Vrhnike in Škofje Loke in šele deseto dodatno vprašanje je odločilo o zmagovalcu. Gostitelji so se tokrat res izkazali: pravilno so odgovorili na vseh šestnajst vprašanj. Vse ekipe, od prve do

zadnje, so prejele nagrade: zmagovalci — Jože Stanonik iz Čabrač, Simon Kržišnik iz Podobena in Lojze Primožič iz Škofje Loke — poleg denarja in denarnice še knjige, vse skupaj za spodbudo, da bi bili tudi prihodnje leto med najboljšimi. Dobro se je odrezala tudi druga gorenjska ekipa. Mladi zadružniki KŽK-jeve temeljne organizacije kooptantov Radovljica, enota Jesenice (Helena in Branko Robič in Mirjam Pavelič, mentor Pavle Razinger) so si s tekmovalci iz Ormoža razdelili tretje in četrto mesto.

● Franci Pavlin, pospeševalec živinoreje v škofjeloški kmetijski zadruzi, mentor zmagovalne ekipe in eden glavnih organizatorjev tekmovanja je dejal: »Mladi zadružniki iz desetih slovenskih pokrajin so se seznanili s škofjeloško občino, predvsem s kmetijstvom, ter si ogledali tovarno LTH in kmetijo Janka Žontarja pri Sv. Duhu. Škofjeločani smo še toliko bolj zadovoljni, ker smo zmagali na kvizu. Fantje so se potrudili in temeljito preštudirali več kot tristo strani gradiva.«

● 23-letni Jože Stanonik iz Čabrač je že star znanec tekmovanju Mladi in kmetijstvo. Udeležuje se jih že peto leto. Štirikrat je branil »barve« škofjeloške zadruge na republiškem kvizu, dvakrat je bil tudi član zmagovalne ekipe. »Delam doma na kmetiji. Vse zemlje je 26 hektarov, obdelovalne je šest. Redimo 17 glav živine in oddajamo mleko — poleti okrog 40 litrov na dan, pozimi manj ali nič. Letos imam srečo, da je zima tako dolga, sicer bi že šel sekat v gmajno in ne bi bilo toliko časa za učenje in pripravljanje na kviz.«

● 17-letni Simon Kržišnik iz Podobena se v škofjeloški kovinarski šoli uči za avtomehnika, doma pa je s kmetije, na kateri dedijo okrog 20 glav živine ter oddajajo mleko in meso. »Posebej sem se pripravil na vprašanja o odgovornosti rejcev in o zamrzovanju živil. Težje se mi je zdelo gradivo o zamrzovanju. Razumljivo — z gospodinjstskimi deli imam namreč bolj malo opravka.«

● Lojze Primožič iz Škofje Loke obiskuje ekonomsko šolo v Kranju, z delom na kmetiji pa se je seznanil pri stari mami v Delnicah. »Odgovarjal sem na vprašanja o mladinskem kongresu in zemeljskih škodljivcih. Na eno od vprašanj — kdaj bo »ofenziva« hroščev v zahodni Sloveniji — nismo vedeli pravega odgovora, vendar smo imeli srečo.«

Pravilo, da sreča spremlja le najboljše, se je tudi tokrat potrdilo. Bo obveljalo tudi tisto — »v tretje gre rado...?«

C. Zaplotnik

Povezovanje ni prazna marnja

Čeprav ima Kranjska gora tako dobro letno kot zimsko sezono — vsaj tako kažejo podatki — je zaskrbljujoč slab obisk letošnjo zimo. V vseh turističnih središčih so manj zaslužili, a v Kranjski gori bi morali temeljiteje analizirati, zakaj jim nikakor ne uspeva, da bi se bolje prodajali.

»Ta sezona,« pravi direktor temeljne organizacije Kompas v Kranjski gori Borut Perovšek, »je vsaj za nas najslabša sezona, saj nismo imeli inozemskega gosta, agencije pa nam tudi niso pojasnile, zakaj tujcev ni. Naslednji vzrok je v padcu življenjskega standarda doma, saj so vsi hotelirji v iskanju ekonomske cene prešli raven možnosti jugoslovanskega turista. Sezona se je pozno začela, vreme v začetku ni bilo naklonjeno in težko bo nadomestiti slabši obisk.«

Kranjskogorsko turistično gospodarstvo je nepovezano, kar

jih poleg ostalih vzrokov tepe iz leta v leto. Ne morejo in ne morejo se dogovoriti za skupne programe, za skupni nastop na tujem tržišču: deset let so ustanavljali turistično poslovno skupnost in upali, da bo lani zažvela, a so spet ugotovili, da vendarle ni prava oblika. Zdej je ni in ne bo in še prav je, da je ni, če mislijo, da bi bila zgolj formalnost. A nekako se bo vendarle treba sporazumeti in pametno ter družno prodajati tistih 2.000 postelj, kar je navsezadnje silno majhna zadeva.

O skrhanih medsebojnih odnosih in o tem, da v kraju vsak vleče na svoje in po svoje, čivkajo že vrabci na stehi. Ne pomagajo problemske konference in sestanki, ne žuganje s prstom »turistično pristojnih« forumov, ne kritike in ne pritožbe. Turizem živi svoje samozadovoljno življenje, odvisno od zunanjih vplivov, ki pa so letos pokazali ostre zobe.

Saj — navidez je v Kranjski gori gneča, ki bi se je le želeli. A ta gneča na smučiščih je skoraj poznavaleske in analitične oči hudo vprašljiva stvar. Če vemo, da je za Kranjsko goro pred mnogimi leti politika tako zelo grešila, da je dovolila, da danes stoji kar 125 (!) sindikalnih počitniških domov, garsonjer in drugih počitniških zmogljivosti naših delovnih organizacij, je jasno, da v Kranjski gori prevladuje domači, sindikalni turizem.

In tu je zdaj dilema: po eni strani hočemo, da je ta alpska vasica visoko komercialna, če ne že mondana, po drugi strani pa je preplavljena z domačimi obiskovalci, ki ne morejo zapraviti toliko kot si turistični kraj želi.

A kljub vsemu je nauk izredno slabe sezone na dani: če ne bodo enkrat za vselej hoteli razumeti, da povezovalne in prazne marnja, bo v teh razmerah naslednja sezona še slabša.

D. Sedej

Kaj me briga, če je pretežko. Foto: G. Šinik

MERKUR KRANJ

OBVESTILO

Cenjene kupce obveščamo, da je prodajalna gradbenega materiala

DOM — NAKLO

od 16. marca odprta

NEPREKINJENO

od 8. do 19. ure

ob sobotah

od 8. do 12. ure

Če kupujete gradbeni material, obiščite prodajalno Dom — Naklo

Priprave na festival

Jesenice, 16. marca — Na Jesenicah se že pripravljajo na letošnji tradicionalni XIV. mednarodni festival amaterskega filma. Razposlali so 495 razpisov v 27 evropskih in 12 izvenevropskih držav, na Jesenice pa sta že prispela prva dva filma iz Zvezne republike Nemčije in Avstralije. Jeseniški festival je že nekaj let član IAAFF, mednarodnega združenja amaterskih filmskih festivalov. Uspešno sodeluje z mednarodnimi festivali v Skopju, v Prevaljah, v Vrbi, v Avstriji in Montecatini v Italiji.

Letošnji festival amaterskega filma bo od 16. do 18. aprila, prikazali pa bodo najboljše dokumentarne, igrane, žanrske, animirane in planinske filme.

D. S.